

Avaneb hajaasustuse programmi taotlusvoor lk 2
Persoon: Akadeemik ja astronoom Jaan Einasto lk 3
Kultuurirahvas valmistub suurpeoks lk 4
Noortekeskuses töötab vabatahtlik Itaaliast lk 4

Raamatu “Nõo pärimuskultuuri radadel” esitus lk 5
Lasteaialood: Nõo lasteaed Krõll läks Rohelisse kooli lk 5
Külakeskuste tegemisi Nõgiarus ja Meeril lk 6
Koostöökohtumine tulesurmade ennetamiseks lk 7

Nõo valla parimaid tunnustati kodus ja vöörsil

Nõo vallavanem Rain Sangernebo ja volikogu esimees Krista Kvarnström tunnustasid parimaid.

Nõo valla Aasta Tegija 2018 on Jaan Ulst.
 2 x foto: LIIA SIREL

23. veebruaril toimus Nõo Muusikakoolis Eesti Vabariigi 101. aastapäevale pühendatud kontsertaktus, kus jagati tunnustust aasta jooksul silma paistnud tublidele inimestele.

Piduliku kontsertaktuse avakõnes tervitas vallavanem Rain Sangernebo nõokaid ja külalisi ning ütles, et 2019. aasta on väga suure märgilise tähendusega, mil möödub 200 aastat pärisorjuse lõppemisest. Sel aastal tähistame 150 aasta möödumist esimesest laulupeost ning on emakeele ja eesti keele aasta. „On tohutu rikkus ja varandus, kui nii väikesel rahval on oma riik ja oma keel, oma laul ja oma lugu,” lausus Sangernebo.

Vallavanem pani inimestele südamele, et me julgeksime teha head, olla üksteise suhtes aupaklikud ja rohkem naeratada. Et meil kõigil jätkuks üksteisele häid sõnu ja oskust märgata. „Meid edasiiviivaks jõuks on ühiselt püstitatud eesmärgid, mille poole liigume, austades sealjuures eriarvamusi. Ma usun ja loodan, et meil on selleks kõik eeldused olemas ja sellelt vundamendilt on üsna julge alustada vaba Eesti riigi teise sajandi teist aastat.”

Volikogu esimees Krista Kvarnström ütles oma kõnes, et tal on suur au ja rõõm tervitada kõiki Eesti Vabariigi 101. aastapäeva puhul endiselt iseseisvas Nõo vallas. „Eesti Vabariigi aastapäev on midagi sellist, mida me kõik peame pühaks ja mul on suur lootus, et me õpetame ka oma lapsi seda pühaks pidama. Armastagem ja austagem, et meil see tähtpäev on, sest vabadus ei ole iseenesest mõistetav. Vanem põlvkond mäletab, kui sinimustvalge värvikombinatsioon oli keelatud. Ma olen väga õnnelik, et üks vanaproua kinkis mulle juba veidi kolletunud valgega siidise sinimustvalge laualipu, mida ta oli hoidnud aastakümneid oma kummutis padjapüüride ja linade vahel, sest see oli keelatud, selle eest karistati, aga ta siiski tegi seda ja nüüd on see minu laual,” rääkis volikogu esimees uhkusega.

Lõpetuseks luges Krista Kvarnström oma lemmikluuletaja Juhan Liivi luuletuse „Kui tume veel kauaks ka sinu maa”. Ta meenutas, et Liivis oli nii palju isamaalisust, ta oli inimene, kes rohkem kui 100 aastat tagasi julges mõelda, loota ja välja öelda, et me saame oma maa.

Vallavanem Rain Sangernebo ja volikogu esimees Krista Kvarnström kuulutasid välja 2018. aasta teo ja tegija ning andsid üle vallavalitsuse ja volikogu ühise tänukirja ja meene.

Aasta Tegu — Maakaitse päeva korraldamine ja läbiviimine Nõo vallas (Kaitseliidu Tartu malev).

Aasta Tegija — Jaan Ulst (Valgusfestivali pealavastamine Luke mõisapargis).

Veel tänati aasta jooksul silmapaistvate tegevuste eest:

Meeri Küla Arendamise Selts /Anneli Saaroja/ — kogukondliku panuse eest Meeri külakeskuse parendamisel,

Nõo Priiatahtlik Päästeselts — aktiivse osalemise eest valla ja kogukonna üritustel ning tubli ennetus- ja koostöö tegemise eest,

Ilja Stepanov — panuse eest Nõo valla iseolemise tagamisel ja 90. sünnipäeva puhul,

Taavi Merisalu — sportlike saavutuste ja omanimelise spordiklubi rajamise eest,

Luke Mõis SA — käsitöökoja rajamise ning mitmekesiste loometöötubade arendamise eest,

Jaan Einasto — pikaajalise teadustöö eest astrofüüsika valdkonnas ja 90. sünnipäeva puhul,

Vello Brett — pikaajalise hea koostöö eest,

OÜ Viinamärdi Talu — ettevõtluse arendamise ja koostöö eest lasteasutustega.

Tänu sõnad ütles ka Nõo valla sõber Aivar Kokk, kes nimetas Nõod kõige ühtehoidvamaks vallaks ja tugevamaks kogukonnaks. „Nii nagu 1918. aastal mindi võitlema õlg õla kõrval Eesti vabaduse eest, nii tegid seda haldusreformi keerises 2017. aastal ka teie inimesed. Soovin teile väga ilusat uue sajandi esimese aasta sünnipäeva,” lausus Kokk.

Muusikalist meelelahutust pakkusid pidupäeva jätkuks Indrek Kalda, Toomas Lunge ning Jaan Sööt, kes moodustavad ühiselt kollektiivi nimega Lindpriid.

Põnev muusikaline kava sisaldas nii II maailmasõja aegseid laule kui laule, mis on üles leitud maailma eri paigust ja eesti keelde pandud, samuti ümberseatud töötusi omaaegsetest hittlugudest. Lindpriide esitatud paladel oli kõigil „oma lugu”, mida nad meilegi laulude juurde pajasid.

Muusikakooli fuajees oli kaetud kohvi- ja kringlilaud, kus pärast pidulikku osa said külalised keha kinnitada.

Pidupäevaüritus andis mulle sooja ja helge tunde, millega ma koduteele asusin.

Õnnitlen kõiki autasustatud ja tänan korraldajat piduliku ürituse eest.

LIIA SIREL

avalike suhete spetsialist

Akadeemik Jaan Einasto

Akadeemik ja astronoom Jaan Einasto pälvis maakonna kõrgeima teenetemärgi „Tartumaa Kuldne Tammeoks”. Tunnustus anti üle Tartumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse esimehe Rain Sangernebo vastuvõtul Tartu Ülikooli ajaloomuuseumi valges saalis.

Jaan Einasto sai 23. veebruaril 90-aastaseks. Juubeli eel autasustas Tartu Ülikooli senat Jaan Einastot erilisel suure teaduspanuse eest ülikooli suure medaliga.

Lisaks sai Einasto Nõo valla tänukirja pikaajalise teadustöö eest astrofüüsika valdkonnas ja 90. sünnipäeva puhul.

Kõrgest vanusest hoolimata jätkab Jaan Einasto aktiivset teadustegevust ning on Eesti Teaduste Akadeemia liige.

Pikemalt loe Jaan Einasto kohta leheküljelt 3.

Nõo valla terviseameeskond Kadrioru lossi kunstimuuseumis Tervise- ja töministri Riina Sikkuti vastuvõtul. Vasakult: Helen Klaos, Aive Zirk, Jaak Teppan, Riina Sikkut, Tiit Kaasik, Tarvo Tarto, Egle Haljassaar, Liia Sirel, Ene Mõlter, Aira Laul, Merike Kruuse. Pildilt puuduvad meeskonnaliikmed Viivi Kütt, Jaan Poom, Helina Pedak ja Krista Kvarnström. Foto: ANNIKA HAAS

Aasta tervisedendaja Tartumaal on Nõo valla terviseameeskond

Nõo valla terviseameeskond käis 25. veebruaril Tallinnas Kadrioru lossi kunstimuuseumis Tervise- ja töministri Riina Sikkuti vastuvõtul. Minister tänas ja tunnustas Nõo terviseameeskonda panuse eest rahvastiku tervise edendamisel ja rahvatervise valdkonna arendamisel.

Nõo terviseameeskond on loodud 2015. aastal, meeskonda kuulub 14 inimest, kes tegutsevad vabatahtlikkuse alusel. Nende ettevõtmised on kaasanud valla ja maakonna elanikke, nad on jaganud teadmisi tervisekäitumisest ja viinud ellu mitmesuguseid toetavaid tegevusi.

„Nõo terviseameeskond on oma tegevusega välja paistnud kogu Tartumaal. Nende korraldatud maakonnaülesed tegevused on ellu viidud maksimaalse korraldusliku tasemega. Nende eestvedaja valla sotsiaalosakonna juhataja Ene Mõlter on saanud häid praktikaid jagada ka rahvusvahelisel tasandil,” rääkis Tartumaa rahvatervise- ja turvalisuse nõunik Lea Saul.

Koos Tartumaa tervisetöa ning heade koostööpartneritega korraldasid nad 2017. aastal maakondliku ürituse „Väarikate tervise- ja ohutuspäev”, kus eakad said vajalikke teadmisi tervise ja turvalisuse valdkonnas ning seal ei puudunud rõõmupakkuv meelelahutus. Osalejaid oli üle 400 ja maakonnaülene tagasiside oli väga positiivne.

2018. aasta sügisel viis Nõo terviseameeskond läbi koostöös Nõo lasteaia ja taaskord toredate koostööpartneritega maakondliku ürituse „Õpin õues — tervis põues”, milles osalesid Tartumaa tervist edendavate lasteaedade 6–7-aastased lapsed. Osales pea 300 last koos 50 saatjaga. Üritus leidis kajastamist nii Tartu Postimehes kui ka Nõo Valla Lehes ja valla kodulehel.

Lisaks suurüritusele on ellu viidud hulganisti Nõo valla terviseprofiili tegevuskavas olevaid tegevusi.

Nõo valla terviseameeskonna hing ja eestvedaja Ene Mõlter sõnab: „Kogu meie terviseameeskonna töö on olnud algusest peale vabatahtlik, me oleme kasvanud heaks ja toimivaks tiimiks ning meie meeskonna eesmärk on anda oma panus, et meie valla elanikel oleks veel paremad teadmised tervisekäitumisest ning et vallas oleks erinevaid võimalusi ja tervist toetavaid tegevusi igale eagrurile.”

Palju õnne tublidele tegijatele ja jõudu edaspidisteks tegevusteks.

(NVL)

vallavolikogus

Nõo Vallavolikogu istung toimus 21. veebruaril.

1. Vallavalitsuse koosseisu kinnitamine.

Vallavanem Rain Sangernebo tutvustas volikogule struktuuriuudatusi. Alates veebruarist töötab Nõo vallas haridus- ja kultuuri- osakonna juhataja Anneli Vetka. Vallavanem tegi ettepaneku kinnitada vallavalitsuse liikmeteks Ene Mõlter, Pille Sügis, Anneli Vetka ja Sven Tarto. Vallavalitsuse koosseisu kuulub ka vallavanem, kes on vallavalitsuse juht. Volikogu otsustas kinnitada vallavalitsuse koosseisu.

2. Kinnisasja omandamisel hüpoteegi seadmine.

Keskkonnaosakonna juhataja Sven Tarto rääkis sellest, kuidas on arenenud Nõo alevikus Lao tänav 1a asuva hoonestamata katastriüksuse võõrandamine vallale. 14. juunil 2018. aastal võttis volikogu vastu otsuse taotleda selle võõrandamist riigilt vallale alla hariliku väärtuse. Kinnisasja müügihind kohalikule omavalitsusele on 65% selle harilikust väärtusest. Riigivara võõrandamise korraldaja on Maa-amet, kes tellis nimetatud katastriüksuse väärtuse tuvastamiseks eksperthinnangu. Hinnangu kohaselt on kinnisasja eest valla makstavaks hinnaks 14 950 eurot. Vallavalitsuse ettepanek oli seada kinnisasjale hüpoteek ja tasuda müügihind osamaksetena hiljemalt 2021. aasta septembriks. Kõik volikogu liikmed hääletasid selle otsuse poolt.

3. Vallavalitsuse ja volikogu juhatuse informatsioon.

Vallavanem Rain Sangernebo rääkis samal hommikul toimunud päästeteemalisest ümarlauast. Paraku on Nõo vallas tulesurmade arv väga suur ja hiljaaegu hukkus hooletu tulega ringikäimise tõttu kaks inimest Nõgiaru külas. Kokkusaamisel osalesid Päästeameti ja Nõo vabatahtlike päästjate ning vallavalitsuse esindajad. Arutati, mida oleks koostöös võimalik ära teha, et tulekahjude arv väheneks. Igasugune ennetustegevus on vajalik ja tuleb veelgi enam tõsta inimeste teadlikkust suitsu- ja vingugaasiandurite vajalikkusest.

Päästeameti sõnul on vallas kogunisti 36 punases ja 18 kollases tsoonis olevat majapidamist, kus tuleohutus ei vasta nõuetele. Nende elamispindade omanikega tuleb kohehelt tegelda. Ene Mõlteri sõnul on käivitumas Nublu projekt, mille raames saab paigaldada viide paljulapselisse perre suitsuandurid, mis edastaksid häiresignaali kohehelt G4S juhtimiskeskusele. Vald on osalenud projektis, mille käigus korraldati küttekolded kolmes peres. Kuna kõik vallad pole selle projektiga liitunud, on Nõo vallal lootus kaasata veel viis kodu, millega kaasneb vallale rahaline kohustus.

Vallavanem rääkis põgusalt ka võimalikust tankla rajamisest Nõo teeristi, kuid midagi kindlat kuupäevaliselt on veel vara öelda.

Vallavanema sõnul jätkub tegevus vallavalitsuse struktuuriga, lõpuni on viimata ümberkorraldused loodavas ehitus- ja majandusosakonnas.

Istungi lõpul tutvustati volikogu liikmetele uusi Nõo valla töötajaid, kelleks on sotsiaaltöö spetsialist Jaanika Liblik, lastekaitse spetsialist Agnes Laasberg ning haridus- ja kultuuri- osakonna juhataja Anneli Vetka.

Volikogu esimees Krista Kvarnström kutsus volikogu liikmeid osalema 23. veebruaril Nõo Muusikakoolis toimuval Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamisel.

Volikogu järgmine istung toimub 21. märtsil.

KRISTA KVARNSTRÖM
vallavolikogu esimees

pane tähele!

Maa-ameti teade

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku kirjaliku enampakkumise Nõo vallas asuva kinnisasja müümiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 12.03.2019 kella 10.30-ni.

Avalikul kirjalikul enampakkumisel on müügis Nõo vallas asuvad alljärgnevad kinnisasjad:

Tartu maakond Nõo vald Illi küla Räisa (52801:012:0135; 2,54 (M)) alghind 8890 €, tagatisraha 880 €.

Tartu maakond Nõo vald Nõgiaru küla Jaani (52801:001:0747 0,9951 (M)) alghind 9900 €, tagatisraha 990 €.

Informatsiooni saab Maa-ameti veebilehelt: www.maaamet.ee.

Nõo Vallavalitsuse telefonid ja vastuvõtuajad

Kantselei	513 9123	Maaosakonna juhataja	745 5504
Kantselei, vallavanem	745 5108	Maaosakond	745 5434
Vallasekretär	745 5303	Keskkonnaosakond	745 5332
Elanikeregister	745 5335	Finantsjuht	745 5002
Sotsiaalosakonna juhataja	745 5475	Haridus- ja kultuuri- osakond	748 0639
Sotsiaalosakond	745 5004	Finantsjuht	745 5002
Lastekaitse spetsialist	742 6144	Raamatupidamine	745 5360, 745 5003

Vastuvõtuajad: T kl 9–12 ja 13–16; R kl 9–12

Vallavolikogu esimehe vastuvõtuaeg teisipäeval kl 15.15–16.00 vallamajas.

vallavalitsuses

Vallavalitsuse tegevusest veebruarikuul

Iganädalastel vallavalitsuse istungitel anti välja korraldusi vallavalitsuse pädevuses olevates küsimustes ja korraldati muid vallaelu küsimusi.

Istungite protokollid ja avalikustamisele kuuluvad korraldused on avatavad Nõo valla veebilehel aadressiga www.nvv.ee.

Finantsküsimustes otsustati

— kinnitada:

- * Nõo valla 2019. aasta eelarve põhitegevuse kuluartiklid tegevusalade lõikes,
- * vallavalitsuse hallatavates koolieelsetes lasteasutustes, põhikoolis ja muusikakoolis õpilaskoha tegevuskulu arvestuslik maksumus ühe õpilase kohta 2019. aastal. Nõo Vallavalitsus tasub teistele omavalitsustele munitsipalkoolide õppekoha eest vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele ja Vabariigi Valitsuse kehtestatud piirmääradele,
- * väljapoole Nõo valda makstava huvitegevuse rahastamisel piirmääraks 200 eurot (100 eurot poolaasta kohta).

Haridusvaldkonnas otsustati

— töötada välja kord, mille eesmärgiks on reguleerida Nõo lasteaias avatava suverühma kasutamise korda.

Sotsiaalküsimustes otsustati

— kinnitada avalduse vorm hooldajatoetuse määramiseks puudega lapse hooldajale;

— maksta ühekorraldusi ja täiendavaid sotsiaaltoetusi, hooldetoetust, toimetulekutoetust.

Lisaks tegeldi mitmete seadu-

sest tulenevate sotsiaalvaldkonna ülesannete täitmisega.

Ehitusküsimustes otsustati

— anda ehitusluba Nõo alevikus Luke tn 17 asuvale kinnistule suurkaevu rajamiseks;

— anda projekteerimistingimused:

- * Meeri külas asuvale Aasamänni katastriüksusele üksikelamu püstitamise projekteerimiseks,
- * Meeri külas asuvale Kruusamäe katastriüksusele üksikelamu püstitamise projekteerimiseks,
- * Aiamaa külas asuvale Kolbergi katastriüksusele elamu abihoonet püstitamise projekteerimiseks.

Maaküsimustes otsustati

— määrata:

- * Nõo vallas Meeri külas asuvale maa-alale lähiaadressiks Keeri-Karijärve looduskaitseala 18 ja sihtotstarbeks kaitsealune maa, nõustuda taotlustest vaba maakasutuse sihtotstarbega kaitsealune maa, riigi omandisse jätmisega riigi maareservina,
- * Nõo vallas Meeri külas asuvale maa-alale lähiaadressiks Elva metskond 285 ja sihtotstarbeks maatulundusmaa, nõustuda taotlustest vaba maa, lähiaadressiga Elva metskond 285, maakasutuse sihtotstarbega maatulundusmaa,

riigi omandisse jätmisega riigi maareservina,

- * Nõo vallas asuvatele munitsipaalomandisse antavatele maa-aladele järgmised koha-aadressid ja sihtotstarbed:

- Illi külas asuvale ca 1,15 ha suurusele maa-alale määrata koha-aadressiks Hiiekalda, sihtotstarbeks üldkasutatav maa,
- Luke külas asuvale ca 0,34 ha suurusele maa-alale määrata koha-aadressiks Tamsa tn 4a, sihtotstarbeks üldkasutatav maa,
- Tõravere alevikus asuvale ca 0,26 ha suurusele maa-alale määrata koha-aadressiks Observatooriumi tn 17a, sihtotstarbeks üldkasutatav maa,
- Nõo vallas Vissi külas asuva tee teenindamiseks vajaliku maa suuruseks ca 0,06 ha, koha-aadressiks Kallaku ja sihtotstarbeks transportima;

— seada sundvaldus Nõo vallas Nõo alevikus asuvatele Voika tn 11 kinnisasjale, Voika tn 29 kinnisasjale, Aia kinnisasjale ning Voika külas asuvatele Lauri kinnisasjale ja Sillaotsa kinnisasjale.

Sundvaldus seatakse jalg- ja jalgrattatee rajamiseks vajalikele maale.

Keskkonnavalitsuse küsimustes otsustati

— lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud olmejäätmete valdajad aadressidelt:

- * Nõo alevik, Liiva tn 40,
 - * Tõravere alevik, Tõravere vkt 3,
 - * Voika küla, Elvi vkt 9,
 - * Kääni küla, Otsa,
 - * Vissi küla, Trulli vkt 16,
 - * Nõo alevik, Vana-Nõo tn22//24;
- korraldada „Nõo valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2019–2030“ avalik väljapanek. Määrata eelnõu avaliku väljapaneku kestvuseks 6. veebruar kuni 20. veebruar 2019 ja kohaks Nõo valla koduleht www.nvv.ee.

Täiendus- ja parandusettepanekuid saab esitada sama aja jooksul kirjalikult Nõo vallavalitsusele aadressil Voika 23 Nõo alevik Tartumaa või meiliaadressile vald@nvv.ee.

Korraldada eelnõu avalik arutelu 27. veebruaril 2019 kell 15.00 Nõo alevikus Voika tn 23.

Teade „Nõo valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2019–2030“ eelnõu avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu kohta avaldada Nõo valla veebilehel.

Üldküsimustes otsustati

— kinnitada Tartu maakonnas Nõo vallas Meeri külas aadressil Mõisa tee 5–3 asuva korteriomandi võõrandamiseks väljakuulutatud suulise enampakkumise tulemus;

— võõrandada käesoleva korralduse punktis 1 nimetatud korteriomand N. K-le.

Korteriomandi müügi hinnaks on 1300 eurot, mis tuleb hiljemalt notaritehingule eelneval päeval kanda üle Nõo vallavalitsuse kontole;

— kehtestada hankekord Nõo vallas;

— sõlmida ja lõpetada eluruumi üürilepinguid.

AIRA LAUL

vallasekretär

Hajaasustuse programm 2019. aastal

Hajaasustuse programmi taotlusvoor on avatud alates 11. märtsist ja taotluste esitamise tähtpäevaks on 13. juuni 2019.

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele inimestele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Toetatakse kodumajapidamiste **veesüsteemide, kanaliseerimisüsteemide ja juurdepääsuteedega** seotud tegevusi.

Juhul kui majapidamine ei ole elektrivõrguga liitunud, toetatakse ka **autonoomsete elektrisüsteemidega** seotud tegevusi.

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes elavad alaliselt selles majapidamises, millele nad toetust taotlevad. Alaline elukoht tähendab seda, et taotleja veedab enamiku oma igapäevases puhke- ja uneajast majapidamises. Samuti peab taotleja elukoht olema rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist kuni toetuslepingu sõlmimiseni majapidamises.

ne, millega seotud projektile toetust taotletakse. Taotlejal ei tohi olla riiklike või kohalike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projekti maksimaalne toetus ühe majapidamise kohta on 6500 eurot. Lisaks toetusele peab kolmandiku (33%) projekti maksumusest kandma taotleja. Hajaasustuse programmist toetuse saamiseks on oluline, et projekti tulemus ei oleks poollik, vaid jõuaks tervikliku lahenduseni. Näiteks peab projekti lõpptulemusena olema joogivee kättesaadav, juurdepääsutee

kasutuskõlblik aastaringselt või peab olemas olema leibkonna vajadustele vastav elektrisüsteem.

Täiendava info saamiseks palume pöörduda Nõo Vallavalitsusse. Samuti saab infot toetuse kohta valla kodulehelt <http://nvv.kovtp.ee/hajaasustuse-programm>, kus on kättesaadavad ka taotlusvormid.

SVEN TARTO

keskkonnaosakonna juhataja

Nõo vallas saab pakendeid ära anda ka eramajade juurest

Pakendite sorteerimine ja tasuta ära andmine on nüüd Nõo valla elanike jaoks veelgi lihtsam — eramajad saavad seda teha pakendikotiteenuse abil. Tühjendus ja vedu on kõigile tasuta.

Me peame tegutsema

Eesti on Euroopas üks kõige madalama jäätmete ringluse võtmise määraga riiki. See näitab, et meil on vaja hakata rohkem argiste tegevuste kaudu keskkonda panustama ja kõige lihtsam neist on kodumajapidamises jäätmete sorteerimine.

Lisaks oma koduümbruse keskkonna koormamisele on jäätmete sorteerimine meie kõigi jaoks ka majanduslik küsimus. Nimelt peab Eesti aastaks 2020 võtma ringlusesse 50% kodumajapidamises tekkivatest jäätmetest, kuid täna on meie tase 28% juures. Nii võib meid ähvardada Euroopa Liidu poolne trahv, mille peame terve ühiskonnana kinni maksma. Jäätmete sorteerimine seavastu aga just säästab iga kodumajapidamise raha — vähendatakse olmeprügi ja sellega kaasnevaid kulusid.

Miks pakendeid eraldi koguda?

Kodumajapidamises on pakendijäätmete eraldi sorteerimine kohustuslik juba 2007. aastast. Nii jõuavad pakendid taaskasutusse ja sellega vähendame prügi ladestamist ja jäätmepeletust.

Kuidas pakendeid koguda?

Pakendid tuleb koguda pakendikonteinerisse ja -kotti lahtiselt või läbi paistvas kilekotis. Pakend peab olema puhas.

Avalikku pakendikonteinerisse või pakendikotti ei tohi panna määratud pakendeid või muid jäätmeid. Sel juhul muutub terve konteineri sisu kõlbmatuks ning ringluse võtmise asemel läheb see tavaprügi hulka.

Kui puhas on „puhas pakend“?

Puhas pakend tähendab seda, et see ei lähe ka nädalatepikkuse seisemise järel haisema. See tähendab, et pakendite loputamise all mõistame üldjoontes toiduainete ümber tulevaid pakendeid. Kõik pakendid kindlasti loputamist ei vaja. Kui pakendit pole võimalik puhtaks saada, tuleb see panna olmejäätmete hulka.

Mis saab pakenditest pärast nende eraldi sorteerimist?

Pakendijäätmed veetakse ära eraldi prügiautoga. Seejärel jõuavad need sorteerimisliinile, kus need eraldatakse vastavalt materjalidele. Materjalid pressitakse kokku ja suunatakse taaskasutusse.

Milliseid uusi tooteid pakendijäätmetest teha saab?

Taaskasutatud plastikust saab toota uusi pakendeid, kuid ka näiteks mööblit, riideid, magamiskotte ja palju muud. Klaasi taaskasutus on eriti oluline, sest selle omadused ei kao praktiliselt kunagi. Peamiselt toodetakse taaskasutatud klaasist uusi klaaspudeleid (sest selle keemiline koostis erineb näiteks aknaklaasi omast), kuid ka näiteks klaaskiudu. Metallit taaskasutus jõuab välja lausa autotööstuseni.

Teenusega liitumine
<http://tvo.ee/elanikele/teenuste-tellimine>

Teenuse Engimused
<http://tvo.ee/elanikele/eramajale>

Sorteerimisjuhend
<http://tvo.ee/elanikele/sorteerimisjuhend>

MEELIK SAMMEL

Tootjavastutusorganisatsiooni turundus- ja kommunikatsioonijuht

saage tuttavaks

Nõo vallavalitsuses töötab alates veebruarikuust haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Anneli Vetka ja lastekaitsepspetsialist Agnes Laasberg. Tutvustame vallamaja asjalikke uusi töötajaid teilegi, kallid lehelugejad.

Küsis **LIIA SIREL**

Haridus- ja kultuurosakonna juhataja Anneli Vetka

Anneli on sündinud ja kasvanud Tartus, ka koolihariduse on omandanud ta heade mõtete linnas. „Õppisin Tartu 10. keskkoolis, kus 9. klassini olin muusikaklassis ja edasi humanitaarkallakuga klassis. Juba 7. klassis teadsin, et lähen edasi õppima inglise filoloogiat ning pärast keskkoriduse omandamist sai minust Tartu Ülikooli tudeng. Olen saanud bakalaureusekraadi inglise keele ja kirjanduse erialal ning magistrikraadi kirjaliku tõlke alal,” rääkis Anneli.

Peale emakeele ja ülikoolis õpitud inglise keele valdab Anneli veel nelja võõrkeelt, erinevatel eluetap

pidel on omandatud saksa, prantsuse, vene ja hispaania keeled. Anneli peab end hea keelevaistuga inimeseks.

Oma töist karjääri alustas ta õpetajana, olles ise ülikooli 2. kursuse tudeng.

„Minu esimene töökoht oli Tartu Waldorfgümnaasiumis. Seal töötatud neli aastat avardasid palju silmaringi, sest õppimine ja õpetamine waldorfkoolis on hoopis teistsugune, kui ma ise oma haridusteel kogenud olin. Edasi viis tõine karjäär mind Otepäele, kus õpetajana töötasin neli aastat, sellest ühe aasta USAs vahetusõpetajana. Viimendal aastal Otepääl avanes võimalus saada kooli õppealajuhatajaks ning põhjusel, et soovisin koolielus ja kooli arengus rohkem kaasa rääkida, olin valmis selle sammu ette võtma. Töötasin Otepäa Gümnaasiumi õppealajuhatajana 12 aastat,” kirjeldas ta oma eelnevaid tegemisi töövaldkonnas.

„Oled tänaseks napilt kuu valla haridus- ja kultuuriosakonnas töötanud, millised tunded sind valdavad?”

Anneli: „Ühelt poolt on hinges väike ärevus, sest töökoht on uus, inimesed ümberringi on uued, aga siiani on kõik olnud väga sõbralikud ja toetavad, seega võtan seda ärevust kui positiivset uue alguse märki. Teisest küljest olen ootusrikas, sest olen lühikese ajaga kohanud Nõo vallas mitmeid energilisi ja teotahtelisi spordi-, kultuuri- ja haridusvaldkonna inimesi, kellega näen head koostööd valdkonna arendamisel.”

Küsimusele, kas uues ametis on juba tekkinud ka tulevikunägemus, vastas Anneli: „Terviklikku tulevikunägemust selle lühikese ajaga tekkinud ei ole, sest kõigepealt pean enda jaoks selgeks saama, mida on vallas juba tehtud, millega ollakse rahul ning mis on kitsaskohad, mille parendamise ja arendamise eesmärgil tegutsema hakata. Mõtteid lisandub kindlasti iga ametis oldud päeva ja nädalaga. Unistus on, et haridus- ja kultuurivaldkonna inimesed oleksid hästi koostõised.”

Lastekaitsepspetsialist Agnes Laasberg

Pärit on Agnes Laasberg Tartu linnast, praegu elab ta koos perega Elvas. Ta on lõpetanud Tallinna Ülikooli, kus omandas sotsiaalteaduste magistri kraadi ja lisaks on tal ette näidata ka perelepitaja kutsetunnistus.

Sotsiaalalal on Agnes töötanud 17 aastat, lastekaitsevaldkonnas tegutsemise sai alguse 2007. aastal Elva linnavalitsuses ja hiljem pidas sama ametit Tartu linnavalitsuses. Lastega on ta töötanud ka Elva Laste- ja Perekeskuses ning sotsiaalpedagoogina Tartu Forseliuse koolis.

„Lastekaitsetöö on ennekõike töö perega, kus igale olukorrale lä

henetakse juhtumipõhiselt ning tegutsetakse lapse heaolu tagades. Laste ja perelega töö on mulle alati südamelähedane olnud ja lastekaitseametnikuna saan väga edukalt kasutada perelepitajana omandatud teadmisi.

Minu töös on tulnud lahendada vanematevahelisi vaidlusi laste elukorralduse küsimustes, mille puhul on lastekaitsetöötaja vahendaja rollis ja tihti leitakse kolmanda osapoole abiga lapse elukorraldusele parimad lahendused. Puutun kokku ka juhtumitega, mis on seotud lapsevanemate riskikäitumisega. Sageli on inimestel mulje, nagu lastekaitsetöötaja eesmärk on lapsed perest eraldada. Päris nii see ei ole, lapsel on siiski oma päritoluperes kõige parem kasvada ja kui minu tegevuse läbi saab laps või pere pääsetud ning vajalikku abi, siis on hea tunne küll,” rääkis Agnes.

Tööülesandeid jagub lastekaitsetöötajale veel teisigi, muuhulgas tegeleb ta perede nõustamisega erinevates sotsiaalvaldkonda puudutavates küsimustes, aitab leida puudega lastele sobivaid teenuseid, abistab dokumentide vormistamisel ja korraldab võrgustikutööd.

Agnes on ka Elva Toidupanga üks asutajaliige ja tegutsenud vabatahtlikuna asutuses juba seitse aastat. Selle aja jooksul on aidatud paljusid tühja kõhtu kannatavaid abivajajaid ja vahendatud riideabi, vahel ka majatarbekaupu ning mööblitki.

Mitmekülgse ja silmapaistva tegutsemise eest sotsiaalvaldkonnas teenis ta 2014. aastal Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni tunnustuse.

Oma kvaliteetajaks peab ta perega koos veedetud hetki. Vabal ajal tegeleb Agnes armastatud neljajalgse pereliikmaga, Ameerika Staffordshire terjeriga, kes vajab hüperaktiivsuse tõttu palju tähelepanu – koos käiakse jalutuskäikudel ning jooksmas.

„Olen toimetanud Nõo valla sotsiaalosalakonnas napilt kuu aega ja hindan väga siinset toimivat meeskonnatööd. Töökaaslased on olnud igati toetavad, mis on olnud mulle suureks abiks kollektiivi sisseelamisel. Olen juba tutvunud ka kohalike oludega ja külastanud kodusid.

Panen kõigile inimestele südamele — kui märkate hooletusse jäetud ja abivajavat last või peret ning kui on tekkinud mõni muu lastekaitsevaldkonna probleem, siis astuge julgesti sisse Nõo valla lastekaitsepspetsialisti kabineti uksest.”

Nõo Valla Lehe toimetis soovib uutele särasilmsetele ametnikele jõudu ja toredaid väljakutseid nende uues ametis.

JAAN EINASTO: tuleb osata üksteisega arvestada

Meil kõigil siin elus on täita oma missioon ja ülesanne. Ühed toimetavad maalähedaselt ja käsipidi mullas, teiste mõttevõlli haarab taevakõrgusi ja püüab lahendada universumi saladusi. Samas oleme aga kõik ühe või teise kogukonna liikmed ning omavahel tihedalt seotud oma igapäevaste askelduste ja argiprobleemide kaudu.

Tõravere-mäe asukad tunnevad üksteist pikki aastakümneid. 1961. aastaks olid valminud observatooriumi esimesed elamud ja siia asusid elama paljud noored teadlased, nende hulgas ka Jaan Einasto, kes tollal oli 32-aastane. Tõraveres kasvasid üles tema kolm last. Tänavu 23. veebruaril tähistas Jaan Einasto oma 90. sünnipäeva, seda ikka koduse observatooriumi seinte vahel koos observatooriumikolleegeidega. See-ga võib öelda, et peaaegu 60 aastat on Jaani elu kulgenud Tõraveres, siin asub tema kodu.

Jaan ise mäletab veelgi varasemat aega, aastat 1953, kui ta koos noorte astronoomidega käis Tõraveremäel tulevasele observatooriumile asukohta hindamas.

Kui Jaan just parasjagu oma kabinetis observatooriumi kolmandal korrusel arvutuste ja tabelite kallal ei tööta, siis teeb ta pikemaid või lühemaid jalutusretki ümberkaudsetel teedel. Ta on perearsti soovitusel nüüd ka kõnnikepid abiks võtnud. „Ja sellel talvel ostsin ma soome kelgu, et ikka toekam oleks liikuda!” on Jaan eelvil uue liiklusvahendi üle.

Jaani kindlasti teatakse siinmail. „Kui ma jalgutan, siis paljudki noored emad lapsevankritega satuvad mööda jalutama ja viipavad tervituseks!” muheleb eakas mees.

Kohtumine akadeemik Jaan Einastoga tema juubeli eel oli südantsoojendav ja sõbralik. Nii palju elutarkust, muhedat huumorit ja positiivsust õhkus vestluskaaslaselt, et mõttesopis välgatas: „Kas see inime-ne ka üldse millalgi vananeb, ära väsis?” Räägitakse ju meie keskmise eluea pikkenemisest, väärirast vananemisest. Jaan Einasto on selliste arengute ilmselge kehastus. Olla pidevalt elu keskel, olla avatud uutele teadmistele ja saavutustele, osata veel kõrges vanaduses tippteadlase kombel kaasa rääkida, see on kosmoseteadlase Jaan Einasto olemus veel tänapäeval ja tema otsiv natuur pürgib edasi.

Palju õnne 90. sünnipäeva puhul!

Mis 90? Ikka Jaan 100! Jaan senior 90 ja lapselaps Jaan juunior 10! Kokku 100! (*hõiskab vestluskaaslane alustuseks üleemeelikult*). Me veel täpselt ei tea, kuidas me koos tähistame, aga küll me midagi välja mõtleme!

Kas ei ole tulnud ka tahtmist taanduda ja päriselt koduseks jääda?

Olen oma praegusel tööpostil osalise koormusega. On veel jäänud mõned lahtised otsad seoses universumi struktuuriga. Olen neid küsimusi aastaid käsitlenud, loodan, et saan need lõpuni lahti rääkida.

Tunnen ka, et mul on veel ühteist noorematele tegijatele edasi

öelda, minu missioon on veel pooleli.

Ja mis seal salata, üks ikka ole kahju lahkuda, olen aastaid kõige selle sees olnud.

Nende pikkade aastate jook-sul olete olnud seotud väga palju-de inimestega.

Oo jaa! Seda kindlasti, seda nii kodus kui välismaal. Aga mul on vedanud. Minu ümber on olnud palju häid inimesi. Alguse sai kõik ju õpilase-õpetaja tasandilt, mul on olnud väga head õpetajad.

Olete maailmas parasjagu kuulsust kogunud, teid teatakse tippteadlaste ringkondades.

Noh, mind ikka teatakse (muheleb). Aga see kõik ei ole ainult minu teene. Ma poleks midagi saavutanud ilma meie suurepärase meeskonnata: Enn Saar, Ants Kaasik, Mihkel Jõe-veer, Erik Tago jpt.

Oli ikka uhke tunne küll, kui olime oma saavutusega Ahhaa-momendi põhjustanud ja sellest kõikjal räägiti (*tumeaine galaktikate ümber 1974 ja universumi kärjetaolise struktuuri avastus 1977. aastal — MP*). Esmaavastaja roll, see, et sina oled suutnud midagi maailmale pakkuda, on alati kõigile tegijatele meelepärane, nii ka meile.

Milliste inimestega teile meeldib suhelda, millistega mitte?

Avatud ja otsekohesed inimesed on need, kes innustavad ja kellega on võimalus asjadest rääkida. Kinnised, ennast täis ja enda veendumusi ja arvamusit ainuõigeks pidavate inimestega on raske koostööd teha.

Kadedate ja vihaste inimeste eluiga pidi ka lühem olema, nii räägitakse (*naerab*).

Mis on teile elus tuge pakkunud?

Inimesel peab olema kaks väljundit: meeldiv ja südamelähedane töö ja toetav perekond. Minul on olnud õnne mõlemat omada. Peab kindlasti olema mõistlik tasakaal mõlema osapoole vahel ja oskus oma varusid jagada.

Kas teadustööks on vaja erilisi tingimusi?

Süvamõtlemine, mis ka minu puhul vägagi oluline on, nõuab eraldatust ja rahu. Tartuga võrreldes on Tõraveres aedlinn, aga ka siin on rahvast ja melu omajagu ja nii lahkun ma esimesel võimalusel oma maa-koju Egerisse Mulgimaal (*emapoolne tagasiostetud talukoht — MP*). Talvel elamist ei kõeta, aga juba lume sulamisest saati igatsen ma sealsesse vaikusesse ja kevaded-suved veedamegi põhiliselt Egeris.

Olen mõelnud, et terve oma elu olen ma igatsenud endale maja ehitada. Nüüd on ta olemas. Ja sealse perenaise lapselaps Triinuga on mul sarnased looduslähedased arusaamad.

Mõttetegevusega on nii, et vahel tuleb lasta asjadel lihtsalt veidi seista. Kehtib põhimõte: „Hommik on õhtust targem.” Ja hea idee võib siin tabada kas hommikukohvi juues või mingi suvalise tegevuse juures.

Egerist on saanud teie jaoks paradis?

Meie suguvõsa kogunemised toimuvad Egeril. Toimetame seal jõudumööda. Saame kokku kolme Jaani

Jaan Einasto oma töökabinetis. Foto: MILVI PENSA

klubis — lisaks minule mu sõbrad Jaan Pelt observatooriumist ja kirjanik Jaan Kaplinski.

Pole vist suuremat rõõmu kui teha teadustööd koos oma lapsega?

Maretiga, jah. Oleme paljusid teadusartikleid koos temaga kahasse kirjutanud. Kindlasti pean ütleva, et Mareti erialane valik kosmosefüüsikaga tegelema hakata oli tema enda valik. Me oleme palju vaelanud, eriarvamusel olnud, siis jälle ühiseid kokkupuutepunkte leidnud. Muidugi on mul hea meel, et minu enda tütar on minu mõttekaaslane.

Olen oma järeltulijate üle uhke. Nad on kõik ärksa vaimuga, igaüks ise iseloomuga.

Mis mahub teie igapäevategevustesse peale kabinetitööd?

Eks need ole tavalised tööd vana-naimese jaoks, kes peab ise hakkama saama: kord nädalas on suurem pesupäev, koristamine jne. Kurtmiseks pole põhjust: suhtlen pidevalt oma laste ja lastelastega ja oma õdede-vendadega kõikvõimalike sidevahendite abil. (*Jaanil on kaks tütart ja poeg ning seitse lapselast. Ise on ta pärit suurperest, kus koos temaga on kuus venda ja kaks õde. — MP*)

Olete maailmas palju ringi reisinud ja ka autoga tuhandeid kilomeetreid läbi kihutanud. Kas hoog on sama?

Oma viimase ühenädalase reisi tegin ma üksinda 2017. aasta septembris Ameerikasse New Yorgi külje all asuvasse väikelinna, kus toimus konverents. Olen seal ka varem käinud. Tunnistan, et sekeldamist oli rohkem, aga kokkuvõttes oli täiesti nauditav reis.

Autoga rallijat minust enam ei

ole, suviti teen mõned lühemad sõidud.

Teie sõnakuse ja maailmatar-kuse juures oleks teist saanud ka hea poliitik.

Aastaid tagasi ma kuulusingi Res Publica ridadesse, aga lahkusin seal 2005. aastal. Iga kingsepp jäägu ikka oma liitude juurde, arvan, poliitikuks olemine ei ole minu ala. Poliitika vastu hakkasin huvi tundma küll juba 1941. aasta suvest, kui saksalased Jugoslaavia vallutasid. Sellest ajast peale olen poliitilisi sündmusi jälginud. See on olnud tavakodaniku arusaam, püüe asjadest aru saada.

Mida on elu teie jaoks õpetanud?

Et üksteisega peab arvestama, et üksteisest tuleb püüda aru saada. Seda oskust omandame eluaeg ja see oskus areneb tasapisi. Aga püüd-ma peab kindlasti. Arusaamist tuleb avastada eluaeg.

Olete meie kogukonna liige, olete Nõo valla elanik. Mida te omalt poolt sooviksite koduvalla-le?

Elasin samuti kaasa ärevale perioodile, mil valla edumeelsed inimesed tegutsesid valla iseseisvuse säilitamise nimel. Tubli, nad said sellega hakkama. Kogukonna tunne on väga oluline tunne ja ilma sellela koos ei püsi. Soovin Nõo vallale julgust, pealehakkamist ja edasist jätkumist.

Aitäh! Veelkord palju õnne! Et nooruslik hing ja reibas meel ning teotahe elaksid Jaanis veel pikki aastaid!

MILVI PENSA

pane tähele!

KOP programmi kevadvooru info

Tartumaa Omavalitsuste Liit annab teada, et kohaliku omalgatuse programmi taotlusi võetakse vastu kuni 1. aprillini kl 16.30.

Taotlusi saab esitada kogukonna arengu ning elukeskkonna ja kogukonnateenuste arendamise meetmesse. Taotlusi võivad esitada avalikes hui-vides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused.

Programmi taotlusvormid ja info leiata Tartumaa Omavalitsus-te Liidu kodulehelt www.tartumaa.ee. Taotlused esitada aadressile tol@tartumaa.ee.

Programmi infopäev (koos kogukondliku turvalisuse toetusvooru infopäevaga) toimub 14. märtsil algusega kell 10.00 Tartus Riia 15, ruum 407.

Registreerimine kuni 11. märtsini (aadressil tol@tartumaa.ee või tel 5886 2500).

HEILI UUK
programmide koordinaator

piltuudis

Nõo Vesikijärve randa viiva jalgte ja spordiplatside juurde on rajatud valgustus. Foto: LIIA SIREL

kultuurielust

XXVII LAULU- JA XX TANTSUPIDU

minu arm

4.–7.07.2019

Lauljad ja rahvatantsijad valmistuvad suurpeoks

2019. aasta suvel, 4.–7. juulil toimub Tallinnas XXVII üldlaulupidu ja XX tantsupidu „Minu arm“.

Kultuuriministeeriumi üleskutsel on see aasta kuulutatud teema-aastaks — laulupidu 150.

Esimene laulupidu peeti Tartus 1869. aastal. Esimene tantsupidu toimus 1934. aastal Tallinnas.

Üldlaulupeo muusikaliseks juhiks on dirigent Peeter Perens. Tantsupeo pealavastajaks on Vaike Rajaste.

Juubeliüritused algavad tuletulemisega 1. juunil Tartust ja teekond lõpeb Tallinnasse jõudmisega 3. juulil. Suur ühiskontsert toimub eelnevalt 20. juunil Tartus Maarja kirikus.

Laulu- ja tantsupeonädal algab 30. juunil Tallinnas.

Meie koduvallas on pikki aastakümneid laulupeotraditsiooni kalliks peetud ja ka seekord on tuliingelised lauljad ja tantsijad kõvasti pingutanud, et suurele peole pääseda.

Laste- ja noortekoore on kokku neli. Koorijuhi Anne Kasesalu-Roopsi taktikepi all laulab Nõo Reaalgümnaasiumi segakoor (45 lauljat), põhikoolist lastekoor (14), poistekoor (14), mudilaskoor (30). Mudilaskoori näol on tegu valikkooriga, seega on nõuded eriti kõrged.

Anne Kasesalu-Roops on optimistlik: „Noortekooril läks ettelaulmine päris hästi. Et meie laste- ja poistekoori koosseisud on väiksearvulised, siis oleme otsustanud ette laulda koos Lähte kooli vastavate kooridega. Edasipääsu korral saaksid siis mõlema kooli laululapsed peol osaleda. Kindlasti osaleme oma kooridega Tartu laulupeol. Ettevalmistuse on teinud keeruliseks see, et tuleb omandada mõlema peo repertuaar.“

Soliidses eas segakoor Vega (juhendaja Marje Metsis) on pühendunu- maid ja töökamaid laulukoori Nõo mail ja nemad tegutsevad laulupeo-aastal kindlas usus, et seisavad jälle suvel Tallinna laulukaare all.

Triiniki juht Ingrid Hamer peab sellisteks suurpidudeks valmistumist iseenesestmõistetavaks ja harjumuspäraseks, osa on võetud kõikidest viimastest tantsupidudest: „Valmistume kolme rühmaga. Esimeses rühmas on 6.–10.klassi võimlejad (8 neidu), teises gümnaasistid ja tudengid (8), kolmas grupp on minu eriprojekt, see on naisrühm Austraaliast (12). Võimlejalatel on veel ülevaatus ees. Naisrühmal on voor seljataga, praegu tegeleme parandustega. Ootame võimlejatele kostüüme, et nendes ülevaatusel esineda. Meie hiljutisel Taani-reisil veebruari alguses kanti ette „Must madu“, mis on võimlejate tantsupeo repertuaaris, see võeti seal hästi vastu.“

Rahvatantsijate rivi on seekord pikem ja põialt edasipääsuks hoiame nii suurtele kui väikestele, kokku neljale rühmale.

Kindlasti on ennast suurpeo lainele häälestanud naisrühm Madelin (juhendaja Made-Heljo Ruul), kes äsja oma 55. tegevusaastat tähistas.

Ka on usinasti proove teinud uus üritaja, naisrühm Tähetar (juhendaja Piret Pruus). Kõrvalolevas materjalis räägivad nad pikemalt oma tegemistest.

Üle kolmekümne-aastase rahvatantsujuhi staažiga Anne Jürimäe valmistub tantsupeoks eelkõige Nõo Reaalgümnaasiumi noorterühmaga (kaheksa paari).

„Esimene eelproov läks hästi. Teiseks eelprooviks märtsis tuleb ära õppida uus tants ja ümber õppida ühe liigitantsu muudatused.“

Kuna üldtantsupidu on mõeldud täiskasvanutele, siis toimub esimest korda Tartumaa lastele eraldi pidu. Tantsupeoke „Suvevaheaeg“ toimub 31. mail ülikooli staadionil ja Nõo põhikoolist osaleb peol 4. klassi tantsurühm.“

Veel on veidi aega õppida, trennida, häält harjutada ja sammu seada. Soovime, et kõik meie laulu- ja tantsukollektiivid edasipääsnute hulka jõuaksid, et siis suvel võiksite laulu- ja tantsulustist koos rõõmu ja väge leida!

MILVI PENSA

piltuudis

19. veebruaril kogunesid Nõo vallamaja Tartumaa kultuuriinimesed. Kohtumise teemaks oli XXVII laulu- ja XX tantsupeo tuletatekond Tartumaal. Kohale olid tulnud Elva, Tartu, Kambja ja Nõo valla esindajad ja Rahvakultuuri Keskuse rahvakultuurispetsialist Kati Grauberg-Longhurst ning Tartumaa Omavalitsuste Liidu kultuurinõunik Astrid Hallik. Tuletulemine on avamäng juubelitele, kandes endaga laulu- ja tantsupeo väärtusi ja väge igasse Eestimaa nurka. 2019. aastal saab tuletulemise traditsioon 50-aastaseks – esimest korda toimus üle-eestiline tuletulemine 1969. aastal seoses laulupeo sajanda juubeliga.

Foto: LIIA SIREL

Ei Madelin saa läbi Madeta ja Made Madelinita

Läpääval, 16. veebruaril oli Nõo kultuurimaja rahvatantsijate päral. Seda väga soliidisel põhjuse: aukohale olid seatud nii 55. tegevus-aastat tähistav naisrahvatantsurühm Madelin kui ka rühma pikaaajaline juhendaja Made-Heljo Ruul, kes jaanuaris tähistas oma 85. sünnipäeva. Madelini on ta juhendanud 53 aastat.

Saal oli puupüsti täis sõprus-kollektiive, häid sõpru lähemalt ja kaugelst ning arvukalt Made suguvõsa liikmeid. Öhtujuhiks oli Andri Viinalass, helipuldis ja hiljem tegi ka tantsumuusikat Lihtne Poiss (Siim Jaanson).

Peo lükkas käima Madelin ise, kelle hingestatus ja graatsiaga esitatud tantsu „Põhjamaa lapsed“ ei väsi vist mitte kunagi vaatamast ja imetlemast. Samas vaimus tantsisid Madelini noorikud ka üht helgematest helgemat tantsu „Kodupaik“ ja meeleolukat „Saaremaa valssi“, millele rahvas saalis kaasagi laulis. Ka sai nautida nende esitatud kahte suvise tantsupeo tantsu.

Vaimustav. Madelini olekust lihtsalt õhkub suursugusust, rahu, naiselikkust. Igal sirutusel ja ilmel on tähendus, iga joonis on detailideni lihvitud, iga tempo on viimase peal. Kõige selle taga võib aimata järjekindlat ja visa tööd, tantsijate suurt pühendumust ja eesmärgikindlust, juhendaja võimekust ja nõudlikkust. Ainult sellises koostöös sünnivad pärlid, ainult selline tegevus annab tulemusi. Ja ühisel pidupäeval oli nüüd võimalus üksteisele tänusõnu öelda ja lilli ning kingitusi vastu võtta.

Asjaosalisi tänasid ka vallavanem ja volikogu esimees, kes tunnustasid tantsijaid järjepidevuse ja rahvakultuuri elushoidmise eest.

Rahvakultuuri Keskuse esindaja

andis üle tänukirja ja head soovid.

Saalis oli kaks naisrühma, mida Made-Heljo Ruul on aastaid paralleelselt Madeliniga juhendanud. Oma tänu ja tantsulise külakosti töid Haaslava vallast Krüsanteemi tantsijad, kes Made käe all 11 aastat tantsisid, ja Kambja vallast Vikertiimi tantsijad, keda Made 16 aastat juhendas. Viimastega on Madelin sageli ringreisidel käinud ja rühmad on kokku kasvanud.

Täna sel päeval juhendab Made koduvallas veel Vana Tantsu Klubi, kellega on ühiselt rõõme ja muresid jagatud 20 aastat. VTK uhked tantsupaarid oma ballikleitides ja valisõõrides tekitasid vaatajates suure elevuse.

Tervitused vaheldusid meeleolukate muusikaetteastetega. Saksofonil esines Made lapselaps Artur ja klaveril Armin.

Hans Murrand koos oma ansamblikaaslastega Tartu Rahvamuusika Seltist võlus kuulajaid paljude armsaks saanud laulude esitusega.

Saalis ja fuajees olid kaetud pidulaud ja Soolo Cateringi teenindusel oli käed-jalad tööd täis.

Paljude lillesülemite ja õnnitluste järel astus ette Made-Heljo Ruul ise. Ikka reipal sammul, püstipäi ja säravail silmil. Nii nagu teda oleme harjunud nägema aastaid. Ja oma sügava tänukummarduse ja lugupidamise sidus ta aja kordumatust rõhutava sõnumiga Artur Alliksaare sõnade kaudu: „Ei ole paremaid, halvemaid aegu. On ainult hetki, milles viibime praegu.“

Üle rahva jäi väga kaunina ja innustavana kõlama mõte — nautigem iga hetke ja panustagem sellesse maksimaalselt! Nagu Madelin ja Made!

MILVI PENSA

Vasakult: Sille Kuiv, Made-Heljo Ruul ja Ene Mõlter.

Naisrühm Madelin pakkus külalistele ilusa tantsukontserdi.

Tantsulaager Elvas – esiplaanil Kärt Vuks näpunäiteid jagamas ja Piret Pruus näpunäiteid üles kirjutamas. Foto: KAIRIT VENE

hul ootavadki tantsupeo korraldajad just seda helget emotsiooni ja tantsutehniliselt pigem rütmis kulgemist, lubades isegi pisukest hilinemist taktides, selmet kramplikult sooritada rütmi mõõdetud liigutused.

Teisena tantsiti ette „Kullaketrajad“, mis tantsupeo kavasse on võetud kummardusena auväärsele tantsuloolele Helju Mikkelile. Tegemist on väga suure ajalooa tantsuga, mille seade tarvis on aluseks võetud Helju Mikkelil algne tantsukirjeldus. Pisukeste aktsendimuudatustega näeb tants välja väga autentne. Autori järgi seisneb „Kullaketrajate“ sõnum kujundis, kuidas naisest voolab kuldse ketrusena loovus ja armastus, mille väljund on see, mida naised

igapäevaselt korda saadavad — nii vaimses kui materiaalses mõttes.

Kui mõlemad tantsud oli tantsitud/üle vaadatud, andsid hindajad — Agne Kurrikoff-Herman ja Kärt Vuks näpunäiteid, mida ja kuidas pea kahe järgneva kuu jooksul lihvida. Teisel etteantatsimisel, 30. märtsil, hinnatakse juba arviliselt, kuivõrd iga tantsurühm on juhiseid kuulda võtnud ja suudab seda ka tantsus väljendada. Seega — töö tantsutehnika kallal jätkub, samas ei tohi unustada, et teeme seda siiski mõnu ja naudingu-guga ja Tähetari puhul, unistades üldlaulu- ja tantsupeo debüüdist.

HELEN LUIGLA
Tähetari tantsija

Nõo Noortekeskuses alustas oma vabatahtlikku teenistust Itaalia noormees

Ciao! Olen Yuri, Euroopa vabatahtlik ja ma olen pärit Itaaliast, Milanost. Töötan noorsootöötajana Nõo Noortekeskuses ja elan Tõravere.

Minu vabatahtlikuprojekt (EVS) aitab kaasa noortekeskuse tegevuse populariseerimisele ja võimaldab mul tegelda noortega. Olen õpinud humanitaar- ja sotsiaalteenust ning olen alati töötanud laste ja erinevate kultuurikontsektidega.

Siin tutvun iga päev uute laste ja inimestega ning üritan ka eesti keelt õppida. See ei ole minu esimene kord Eestis, aastaid tagasi olin kahel

korral Eestis puhkamas ning ma külastasin erinevaid kohti ja linnu.

Ma olen olnud Nõos alates veebruarist algusest ja näinud, kuidas Eesti ilm võib olla imelik! Pärastlõunal lund, päikest, vihma ja tuult järjestiku on tavaline nähtus. Olen käinud jalutuskäikudel metsades ja ümbritsevatel aladel ning hakkasin külastama Tartu ajaloolisi paiku ja mälestisi.

Ma õpin iga päev midagi Eesti kohta.

Tavaliselt mängin noortekeskuses lastega ning iga kord üllatavad nad mind kummaliste eesti sõnade-

ga ja nad suudavad mulle selgitada, mida need tähendavad (...peaaegu!). Ma maitsesin juba traditsioonilist eesti toitu, mulle meeldib kama ja kiluvõileib sibulaga. Ma valmistasin koos lastega lasanjet ja neile meeldis ka: toit on midagi, mis „tõtab“ ja teeb kõik õnnelikuks!

Minu vabatahtlik töö on just alanud ja see tundub nagu reis — ma tahan näha, kui palju asju ma selle kogemuse ajal avastan.

Presto!

YURI GALBIATI

Yuri (vasakul esimene) võtab osa noortekeskuse igapäevast tööst. Nõo noored on Yuri omaks võtnud ja ühiselt tehakse palju põnevat.

Foto: LIIA SIREL

Nõo põhikoolis

Veebruar Nõo Põhikoolis

Sõbrapäeval sai koolipere laadamelu nautida. 2x foto: REEMET RUUBEN

Sõbrapäev tuli laada ja raadioga

14. veebruaril tähistati Nõo Põhikoolis taaskord sõbrapäeva. Selleks puhuks olid nädala jooksul koolis postkastid, kuhu sai jätta tervituskaardi sõbrale või tervituse-sooviloo kooliraadiosse. Mõlemasse postkasti saabus palju kirju ning õpilasesinduse liikmetel oli tükk tegemist, et kõik adressaadid tuvastada ning need õigete klasside juurde toimetada. Ka soovilugusid saabus kooliraadiole üsna palju ning kõiki vahetundides ette mängida ei jõutudki. Lisaks sellele, et oli võimalus saata-saada sõbrapäeva kaarte ning kuulata raadiot, toimus sõbrapäeval ka laad, kus müüdi maitsevaid küpsetisi.

Laada pani traditsiooniliselt püsti 8. klass, kes lisaks aulas müüdavale söögi-poolisele korraldas ka paariliste leidmist ja fotoseina taustal pildistamist. Loodetavasti sai igaüks sõbrapäevaks midagi — kes kaardi, kes sooviloo ning kes lihtsalt maitstva pavlova või vastlakukli!

Öösel on koolimajas vahva

Sõbrapäeva õhtul leidis aset seekordne „öö koolimajas“ üritus, mis paljudele õpilastele on aasta olulisim sündmus jõulude ja jaanipäeva kõrval. Et õhtu oli nutivaba, olid kohale tulnud vaid vapramad, kes olid nõus oma he-lendava ekraaniga sõbrast sel õhtul-ööl loobuma. Toimusid mitmed töötoad, mille korraldamisel löid kaasa nii meie tublid õpetajad kui ka inimesed väljast-poolt kooli (Toivo Töllimäe, Tarvo Tarto, Jaak Rooden, Mari Aruväli, Nõo noor-tekeseuse Egled). Samuti toimus klassidevaheline mälumäng, mille sel korral võitis 8. klass. Oli võimalus teha ära järgmise päeva kodutööd ja süüa kõht koolisööklas korralikult täis.

21.30 algas aulas ja III korruse puhkealal filmiõhtu, mille juurde võis igaüks endale teha moosisaia ning kõrvale juua õunamahla. Ehkki osad läksid maga-ma juba varem, algas ametlik öörahu pärast filmiõhtu lõppu, orienteeruvalt kell üks öösel. Äratus oli kell seitse hommikul, pärast seda tuli korda seada ööbimisklassid ning võis minna hommikupudrule. Õpilaste nägudelt oli näha, et mõni neist polnud siiski öösel silmataitki maganud, vaid hommikuni vap-ralt vastu pidanud. Seda raskemini möödus nende jaoks tõenäoliselt reedene

Aktus koolimajas, esiplaanil aasta õpilased.

koolipäev. Igatahes võib tõdeda, et hoolimata nutikeelust, õpetajate õisest karmist valvest ja muudest karmidest reeglitest on siiski igal aastal õpilasi, kes külma veebruarioo koduse sooja voodi asemel klassipörandal oma klassikaas-laste seltsis mööda eelistavad saata. Ööni koolimajas!

Tähistasime Eesti 101. sünnipäeva

Nõo Põhikool pidas oma riigi sünnipäeva sel aastal 21. veebruaril, mil toi-musid aktused nii 1.–5. klassidele kui ka 6.–9. klassidele. Esimese tunni ajal, mil traditsiooniliselt toimub klassijuhatajatund, olid klassides külas vilistlased, kes rääkisid nii oma ajast Nõo Põhikoolis kui ka sellest, millega nad praegu tegelevad. Nooremate õpilaste aktusel pidasid kõnet nii direktor kui ka ko-danikupäeva kõnevõistluse võitja Elizaneth Saks, esinesid koorid ja Triiniksi tantsijad. Tutvustati ka vastvalminud pärimusraamatut, mille teokssaamisel andsid suurima panuse Nõo Põhikooli praegused ja endised õpilased, kes leidsid esemeid ja kohti, mida oma koduga seostada. Kes soovis pärimusraa-matuga lähemalt tutvust teha, võis juba samal õhtul sammud seada muusika-kooli, kus toimus raamatu esitlus, millest käesolevas lehenumbris ka rohkem lugeda saab.

Ka suuremate õpilaste aktusel tutvustati pärimusraamatut, esinesid laul-jad ja tantsijad ning peeti kõnesid. Kuid lisaks sellele kuulutati välja aasta õpilased, kelleks sel korral osutusid Reimond Ritson ja Elizaneth Saks 9. klas-sist, kelle kirjeldamiseks kulus õppealajuhatajal ikka tükk aega, sest häid asju, millega aasta õpilased on silma jäänud, jagus küllaga. Tähelepanekuna aktus-test oli tore näha, et hümni sõnad, mis mõnel aastal on kibeda õppetöö käigus kohati ununenud, olid sel korral selged ning laul kõlas kaunilt üle terve aula. Kiidusõnad siinkohal ka kõigile asjaosalistele, kes aitasid Eesti sünnipäeva vääriliselt tähistada: Anne Kasesalu-Roops, Ingrid Hamer, Inger Reti Ivanov, Kristina Veidenbaum, Reet-Ingrid Haamer, Linda Trummal, Jaak Rooden ja Meelis Hallisk.

REEMET RUUBEN

Nõo Põhikooli huvijuht

lasteaialood

Veebruarikuu mitu nime

Veebruar on nagu hea laps, kellel on mitu nime — lumekuu, külmakuu, küünlakuu, vastlakuu, pudrusöömise kuu ning ka hundikuu (*allikas Viki-peedia*). Ja just selle viimase nime-tuse tõttu käisid Kallikrõlli rühma lapsed järjekordsel õppepäeval Nõo valla raamatukogus, et veebruar-i-kuus rääkida 2018. aasta loomast, salapärasest hundist.

Lapsi juba ootas ja tervitas käpik-

nukk hunt. Alustuseks kuulasime hundi ulgumist, küll oli tugev ja või-mas hää! Seejärel said lapsed teada, kuidas ja kus hunt elab ning missu-gune ta välja näeb ja kellele sarna-neb.

Etteloetud luuletusest said lap-sed teada, kuidas hunt endale halli kuue sai, kuna ennevanasti oli ta ol-nud valget karva. Edasi kuulasid lap-sed õpetlikku muinasjuttu hundi ja

teiste metsaloomade sõprusest.

Lõpetuseks nägid lapsed ja said teada, kuidas käib raamatute laenu-tamine. Laste arvamus oli, et käib piiks nagu poeski. Lapsed vaatasid veel lastenurgas raamatuid ja oligi aeg tagasi lasteaeda minna.

Oli tore hommikupoolik. Uute kohtumisteni raamatukogus!

KAJA LILLA

Nõo Lasteaed Krõll läks kooli... Rohelisse kooli

Laste teadmised loodusest ja keskkonnahoiust on üsna erinevad — osad on väga teadlikud, osad teavad vähem ja osad ei peagi seda tähtsaks. Kõik sõltub sellest, millised eelteadmised on laps saanud kodust ja kui huvitavaks ja põnevaks on täis-kasvanud selle lapsele teinud.

Keskkonnateenistuse keskkon-nateabe spetsialisti Ulvi Selgise sõ-nul on laste keskkonnateadlikkuse kujunemisel suur roll vanematel ja laps käitub vastavalt sellele, mida ta kodus näeb. „Me võime rääkida lap-sele kui palju tahes, et metsa alla ei tohi prügi viia, aga kui ta näeb, et ko-dus inimesed nii teevad, siis ei kuju-ne väärtushinnangud ikkagi õigesti välja. Ta teab, et ei tohi, aga paneb ikkagi prahi vales kohas maha. Siin on vanemate eeskuju väga oluline“. Laste huvi üle kurta ei saa ja seega ongi laste keskkonnateadlikkuse tõstmisel suur roll kanda lasteaial ja ka kindlasti kodusel kasvatusel.

Möödunud aasta oktoobris liitus ka Nõo lasteaed Krõll Rohelise Koo-li programmiga. Rahvusvaheliselt on programmi nimeks *Eco-schools global*. Ülemaailmselt juhib programmi *Foundation for Environmen-tal Education* (FEE) — valitsusväline heategevusele orienteeritud mitte-tulundusühing, mille eesmärgiks on keskkonnahariduse abil edendada

jätksuutlikku arengut. FEE erineva-te programmidega, sh Sinilipp ja Ro-heline võti, töötab organisatsioone rohkem kui 80 maalt. UNESCO tun-nustab FEE-d kui maailmas juhtivat organisatsiooni keskkonnahariduses ja jätkusuutlikku arengut toetava har-iduse propageerijana.

Rohelise kooli programm on ülemaailmne ja selles osaleb ligi-kaudu 53 000 kooli 67 maalt. Eesti liitus programmiga 2016. aastal, mil programmiga liitumise soovi avaldas 37 Tallinna lasteaeda ja kooli. 2018. aasta septembris oli programmiga liitunud 75 õppeasutust. Eestis juhib programmi Eesti Looduskaitse Selts. Programmis osalemist toetavad Keskkonnanvesteeringute Keskus, Tallinna Keskkonnaamet, Tallinna Haridusamet ja Pärnu Linnavalitsus.

Rohelise kooli programmil on kolm struktuursest elementi: 1) seits-mest sammust koosnev strateegia, 2) käsitletavad teemad, 3) roheline lipu taotlemine, kui selle kriteeriumid on täidetud.

Õppekava kohaselt on loodus-hoid lasteaia läbiv teema ja seda ka rakendatakse, kuid siiani oli vähem tähelepanu pööratud prügi sorteeri-misele ja säästvate tarbimisele. Tänu lasteaia läbiviidud põhjalikule keskkonnaanalüüsile otsustasime süven-datult kogu aasta vältel tegeleda

kolme Rohelise Kooli teemaga: prügi ja jäätmed; tervis ja heaolu ning glo-baalne kodakondsus.

Antud teemad aitavad meil muuta ja kujundada meie kõigi, nii laste kui ka täiskasvanute, meelsust ja mõttemaailma keskkonnateadlik-kusest. Rühmadesse on sigenenud ilmekad paberikogumise kastid, ko-ridoris ootab kasutatud patareisid peen daam PATAKATA ja õuealale on end sisse seadnud ontlik KOMPOSTI GUSTAV. Fuajees saab mängida inno-vaatilist prügi sorteerimise mängu ja oma teadmisi saab proovile panna piimanädala raames valminud õp-pemänguga „Piima teekond pudelise-se“. Meisterdamisel kasutatakse üha rohkem taaskasutusmaterjale ning valminud tööd on nunnud ja isikupä-rased. Meie põhimõte on, et prügi on siis prügi, kui ta on vales kohas.

Tervise ja heaolu valdkonnas viib huvitavaid ja vahvaid tervisetgevusi läbi meie tervishoiutöötaja Endla ja lisatähelepanu väärivad liikumisõpe-taja Heleni korraldatud rattapäevad, suusatunnid ja uisutamine.

Globaalse kodakondsuse sisuks on erinevad maad ja rahvad, oma kodukoht ja väärtused. Rühmades viiakse läbi vastavasisulisi tegevusi ning meie nn reisinurk täieneb pi-devalt uute plakate, magnetite ja reisilt kaasa toodud kivide ja liivaga.

Läbi aasta toimub praktiline loodushoid — vaadatakse silmade-ga, kuulatakse kõrvadega ja nuusu-tatakse ninaga; tehakse õppekäike metsa ja lauta, leivatööstusesse ja lambafarmi; viiakse aina rohkem läbi õuesõpet ja koostatakse õpimappe. Õpetajad on muutunud aktiivseks ja loovaks, osalevad keskkonnaalastel koolitustel ja seminaridel — kõik toi-metavad ja meisterdavad, viivad läbi üritusi ja ikka on läbivaks teemaks loodus ja selle hoidmine. Süsteem on hakanud tööle.

Lasteaed üksi kogu keskkon-naalast selgitustööd ära teha ei saa ja seepärast oleme kaasanud oma tegemistesse ja kampaaniatesse lapsevanemad, kes ülima hasardiga on meiega liitunud ja annavad hea meelega oma panuse. Aitäh teile!

Roheline Kool on andnud meile võimaluse teha oma päevad põ-nevaks, läbimõeldumaks ja vahel-dusrikkaks ja seega kujundada nii täiskasvanute kui ka laste keskkon-nateadlikku suhtumist loodusesse, mis on pagasiks kogu eluks.

Rohelise Kooli eesmärkide, põ-himõtete ja meie tegemistega saate end kurssi viia Nõo lasteaia Krõll ko-dulehel <http://www.krõllipere.eu>.

Rohelise Kooli meeskonna nimel õpetaja **VAIKE**

Õpetaja Reet-Ingrid Haamer rääkis raamatu “Nõo pärimuskultuuri ra-dadel” saamisloost ja tänas Nõo põhikooli õpilasi, kelle kogutud päri-mustest ja lugudest on raamat kokku pandud. Foto: GUIDO VEIDENBAUM

Pärimuskultuuri rajad ei rohtu

Ajalugu leiab meid täiesti ootamatutes kohtades ja ootamatul moel, tuletades meelde, et maailm on vanem kui meie ning et minevik ei ole meist lahutatav, sest see teebki meid nendeks inimesteks, kes oleme praeguses ajas. Niisugusest tõdemusest lähtub raamat „Nõo pärimus-kultuuri radadel“, mida koostajad esitlesid 21. veebruaril Nõo muusi-kakoolis. Reet-Ingrid Haameri ja Linda Trummali koostatud raamatus kirjeldavad koolinoored oma kodukoha või perekonna huvitavaid leide ja objekte. Nendeks on näiteks piirikivi, Vabadussõja medal, püssiraud aastast 1854, sinimustvalge lipp sõjaeelsest iseseisvusperioodist, lagu-nenud saun, maapöüest leitud raudteevahi latern. Iga lugu koosneb vas-tavast fotost ning lühikesest tekstist, kus autor kirjutab eseme leidmisest või selle teadvustamisest, leiu ajaloolisest taustast ning iseenda suhtest eseme ja selle minevikuga.

Ma arvan, et see viis, kuidas noored on pandud märkama, vaatama ja mõtestama kodukoha ajalugu, ongi õige viis ajalooga suhestumiseks. Raamatu fotod, küljendus ja üleüldine kujundus on õnnestunud ning koosmõjus sisukate tekstidega moodustub tervik, mida võib pidada mitte üksnes Nõo põhikooli, vaid terve Nõo valla visiitkaartiks. Raama-tut sirvides näeme, kui rikkalik on Nõo piirkonna pärandkultuur; saame aimu erinevatest ajaloo kihistustest ning mõtteid huvitavate kohtade külastamiseks. Mis siin salata, mina sain inspiratsiooni hakata rohkem postitama sotsiaalmeediasse oma tegemistest Unipiha mõisapargis, et oleks ülevaade, mida tähendab pargi korras hoidmine ning mida huvita-vat-ajaloolist pargi külastajad vaadata võiksid.

Ajalookäsitlus okupatsiooniaegses põhikoolis oli minu põlvkonna jaoks suuresti moonutatud, sest Eesti iseseisvusega seotud sündmus-test kõnelemine oli keelatud. Mingil määral võis adekvaatsemaks pida-da muistse vabadusvõitluse ja keskajaga seotud sündmuste käitlemist, kuid ka nende puhul torkas silma igal võimalusel sakslaste koostamine ning vene vägede esiletõstmine eestlaste liitlasena — ehkki Põhjasõda jättis meie maa maha üsna laastatuna (tuletagem meelde kasvõi Tartu linna süstemaatilist hävitamist). Eriti palju tarka polnud võimalik õppida ka rajooni koduloomuuseumi külastamisest. Seal on mulle meelde jää-nud vitriinis lebavad kivist kirved ja stendid põrandaaluste kommunistide vaprast tegevusest. Põnevust pakkus küll Maximi kuulipilduja (mis hilise-mate ajaloosündmuste keerises muuseumist ära varastati).

Vaatamata ja võib-olla just tänu sellisele ikaldusele oli minul ja mu klassivendadel väga suur ajaloohuvi. Ehkki polnud internetti ja alterna-tiivseid kanaleid, liikus põranda all hulgaliselt eelmise iseseisvusperioodi aegset kraami: marke, ajakirju, kaarte, raamatuid. Nõnda olime juba enne „laulva revolutsiooni“ algust ja meie ajaloolise mälu taastamist enam-vä-hem Eesti 20. sajandi ajaloo põhifaktidega kursis.

Tänapäeval on muidugi teistsugused probleemid. Ajaloo uurimine pole keelatud, informatsiooni ei napi, vaid vastupidi, informatsiooni ning mitmesuguseid võimalusi on tohutult. Mitte ilmaasjata ei kõnel-da tänapäeval „tähelepanumajandusest“, mis tähendab, et iga edukas ettevõtmine saab olla edukas üksnes siis, kui tal õnnestub pälvida oma sihtrühma huvi. Seda ei ole võimalik pälvida pelgalt vitriinis kivistirveste näitamisega. Väga oluline on kivistirve juurde käiv jutt. Ja tegelikult on oluline ka kivistirves kui käega katsutav ese. Veelgi parem, kui noortel õn-nestub midagi sõrast ise leida (millega ma ei kutsu üles muidugi kivistikal-meid röövkaevama, küll aga osalema näiteks ametlikel arheoloogilistel kaevamistel). Mulle meenub, kuidas mu Tallinna sugulased leidsid 1980. aastatel Iru linnamäel jalutades muinasaegse rinnaõle fragmendi. Selle nägemine ja katsumine oli mulle ütleмата stimuleeriv kogemus, mille mõjul lugesin läbi vabariigiaegse Eesti ajaloo esimese köite.

Niisiis on raamat „Nõo pärimuskultuuri radadel“ hea näide, kuidas te-kitada noortes huvi kodukoha ajaloo vastu. Ja see ei ole pelgalt linnuke pedagoogiliste saavutuste kaustikus. Mõeldes Juri Lotmani raamatule „Vestlusi vene kultuurist“, muudab inimese inimeseks kultuur, milles ta elab. Kultuuri nurgakiviks on meid ümbritsevate esemetega seotud kom-bed ja tähendused. Nagu ütles raamatu ettekandeõhtul etnoloog Vaike Reemann Eesti Rahva Muuseumist (kes on muide Nõo kooli vilistlane), ei tea me enam kõiki kultuskividega seotud kombeid, kuid võime olla üsna kindlad selles, et lohud kultuskivides on inimekkelised. Võttes arvesse ürgsete tööriistade algelise ja seega kultuskivide viimistlemiseks kulu-nud aja, oli neid lohukesi inimestele järelikult väga vaja.

Võib oletada, et need aitasid inimestel suhestuda tundmatuga — ja meie elu tänapäeval pole tegelikult palju lihtsam, sest ERMi eksposit-sioonis olevale kultuskivile jäetakse Reemanni sõnul jätkuvalt hulgaliselt ande.

Küsimus ajast enne meid ei ole seega asi iseeneses, millega võiksid tegeleda vaid õpetatud akadeemikud kabinetivaikuses. See on ka koo-linoorte asi. See on meie kõigi asi. Sest see on küsimus meie juurtest, seeläbi meie olevikust ja meie olemusest ning meie võimalustest teha mõistlikke valikuid. Ma olen veendunud, et enda minevikku teadva ja austava inimese arsenalis on lisaks tavapärasele meeltele veel midagi erilist, mille abil jääda jalule ka väga segastel aegadel. Sest see annab õige maailmataju ja enesetunnetuse.

MART RAUDSAAR
ajaloohuviline

VV SA tegemisi veebruarikuul

2. veebruaril toimus matkasarja avamatk

VVV matkasari tähistab sel aastal 20. toimumisaastat! Meil on hea meel, et matkasari on nii pikalt toimuda saanud ja tekkinud on oma fännklubi. Seal aastal osales esimesel matkal 84 inimest. Matk toimus Vitipalu Seikluste rajal, tulla sai endale sobival kellaajal ja käia läbi nii palju kontrollpunkte kui lusti oli. Kokkuvõtteid tehes selgus, et suur jagu matkalistest läbis kõik 24 punkti. Vaatamata korralikele lumeoludele kulus aega keskmiselt 1,5–2 tundi.

Palju tuldi peredega, mitmed kelkudel, üks suuskadel ja ülejäänud jalgsi, noorim — 4-kuune — läbis teekonna turvahällis kelgu peal.

Matkasarja teema on inimese ja looduse suhetest, sel korral saadi teadmisi loodusressursside kasutamise kohta.

Matkasarja toimumisele andsid oma panuse paljud head inimesed, eriline tänu Nõo vallale abi eest tee korrahoidmisel. Parkimine ja sõit lumisel teel toimus seetõttu häireteta.

Matkasarja selleaastased toetajad on SA Keskonnainvesteeringute Keskus, A. Le. Coq ja Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus.

15. veebruaril toimus laste loodusakadeemia

15. veebruaril 2019 käisime VVV loodusakadeemia õpilastega Elva Arbi järve ääres talvisel kalapüügil. Kaladest, kaladega seonduvast seadusandlusest ja püügikohtadest rääkis Lea Saar Lõuna Eesti kalandusklubist. Pärast tubast osa Vapramäe Loodusmajas liikumise püügile. Soovijad said endale kirbuõnge, väikese abijõuga puuriti augud ja püük võis alata. Peibutiseks kasutasime sääsevastseid. Kahjuks sel korral kala keegi kätte ei saanud, ühe koha peal näkkas päris tihti, kuid kalal õnnestus igal korral minema pääseda. Loodusakadeemia 26-st õpilasest kuus on Nõo Põhikoolist. Talvist kalandusteemalist päeva toetas SA Keskonnainvesteeringute Keskus.

20. veebruaril toimus seenioride loodusakadeemia

Veebruarikuus toimus Vapramäe Loodusmajas loengusari seenioridele teemal „Jooga looduses“, mida viis läbi Anne Kalvi. Sel korral oli kohal 26 inimest, mahutasime ennast ühte ringi selliselt, et oleks võimalik vabalt ka liigutusi teha. Loeng oli hästi praktiline, saime nii teoreetilisi teadmisi kui ka ise harjutusi läbi teha. Saime teada harjutamisvõimalustest, kohtadest, kasulikke teadmisi, soovitusi füüsilise lõdvestamiseks ja meele vaigistamiseks.

Loodusakadeemia läbiviimist toetavad Hasartmängumaksu Nõukogu ja Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus.

25.–27. veebruaril toimusid koolivaheaja tegevuspäevad

Koolivaheaja tegevuspäevadel osales 33 last piirkonnast. Igale päevale saabus ~20–25 last. Päeva alustasime koos lõuna valmistamisega: oli tublisid kartulikoorigaid, frikadellimeistreid, lavašipitsa valmistajaid, valmis küpsisekook, hernesupp ja katsetada sai puupliidil pannkookide küpsetamist. Esimesel päeval käisime õues loodust pildistamas, valmistasime küünla ja tegime katseid külma-sooja tunnetuse kohta. Rääkisime, miks on kasulik kanda salli ja miks ei soovitata külmunud jäsemeid hõõruda. Teisel päeval saime teada kaladest ja talvisest kalapüügist. Sellest rääkis Lea Saar Lõuna-Eesti Kalandusklubist. Kolmandal päeval tegelesime vastlapäevaks valmistamisega. Valmistasime ise puidust nõobi ja proovisime sellest vastlavurri teha, käisime liugu laskmas ning mängisime vastlateemalisi mänge.

Aitäh kõikidele osalejatele, loodame teiega kohtuda ka aprilli koolivaheajal.

Talvist kalandusteemalist päeva toetas SA Keskonnainvesteeringute Keskus.

TRIINU PERTELS

VVV SA projektijuht

Matkasarjal osalejad nautisid mõnusat päeva looduses.

2 x foto: TRIINU PERTELS

Koolivaheaja tegevuspäevadel valmistuti ka vastlapäevaks ja käidi Vapramäel liugu laskmas.

Nõgiaru külaselts kohaliku elu edendaja rollis

„Külal käima!“ oli meie aktiivse valmisliidu „Vali Nõo!“ üks innustava- maid üleskutseid viimastel kohalikel valimistel. Eesmärgiks seati kohaliku külaelu edendamise ja koostöö ti- hendamine nii vallaga kui küladega omavahel. Valla 20st külast on praegusel hetkel organiseeritud üksuste- na tegutsevad mittetulundusühin- gud Meeri Küla Arendamise Selts, Nõgiaru Külaselts, Luke Külakeskus, Laguja Naisselts ja ka Nõo Priiatahtlik Päästeselts.

Seekord on pildil Nõgiaru küla. Nõgiaru Külaseltsi esmane loomine sündis 2004. aasta novembris. Siis jäi tegevus aastateks soiku ja 22. jaanua- ril 2014 taasloodi selts uuesti.

Kristel Hüdsi, kes kuulub aktii- vigruppi ja omab esindusõigust, oli meiega kõik need viis aastat. Pea- mise aktiivi moodustavad meie praegused juhatuse liikmed (Rein Drenkhan, Riina Kaasik, Zoja Udaltsova, Kaili Šults ja Kristel Hüdsi), aga kõigist üritustest võtavad meie seltsi ülejäänud liikmed kõik osa ja vajadu- sel lõovad kaasa ka organiseerimisel.

Mis eesmärgid te enda tege- vusele seadsite?

Eesmäärke me palju ei seadnud. Olid paar domineerivamat, näiteks renoveerida meie küla saunamaja, kuhu saaksime lisaks saunale tekitada ka ruumid ühiskasutuseks (saal, pesupesemise ruum, lugemistuba, lastenurk jne). Kindel tahe ja soov oli, et külainimesed saaksid tihedamini koos käia ja koos teha. Meie visioon oli ka see, et meie küla sees ja ääres asuvate lagunevate majadega mida- gi ette võetaks.

Milliseid edusamme te tänasel päeval võite loetleda?

Ma ei oska edusamme eraldi ni- metada. Kõik on toimunud jooksvalt, suure töö ja koostegemise rütmis. Võibolla on kõige suurem areng või edusamm hoopis meie seltsi liikmete enda areng seltsi tegemiste rütmis?

nõus valgustama Nõgiaru Külaseltsi tegemisi.

Mis tingis teie külaseltsi taas- loomise?

Külaseltsile elu sisse puhumise idee sündis 2013. aasta sügisel lihtsa jutuajamise käigus. Tol hetkel tundsi- me puudust sellest, et keegi külaelu vankrit veaks. Varasemalt toimus pal- ju ühisüritusi ning tegeldi ka külaelu kitsaskohtadega. Otsustasime, et proovime seda vankrit vedada ja pu- hume külaseltsile elu taaskord sisse.

Kes moodustavad teie aktii- vigrupi?

Seltsi liikmete arv on mõne ini- mese võrra tõusnud. Meie tublid liikmed on olnud väga stabiilselt Kui te vaid teaks, kui palju erinevaid sihtasutuste lehekülgi, taotluste plat- vorme, erinevaid projekte jne oleme pidanud aastate jooksul olematu kogemusega tegema... Paras jalgratta leiutamine. Kõige eredam ja seni ras- kem kogemus on olnud kihelkonna külade mängude korraldamine 2015. aastal. Saime karika 2014 juulis, sel- lest hetkest algas ettevalmistus järg- mise aasta augustiks. Ja see oli pikk, ülimalt huvitav ja nauditav protsess, isiklikule arengule ja seltsiliikmete koostöö proovilepanekuks üks suur proovikivi. Aga hakkama saime ja sellest saadud kogemus on andnud palju indu edasi tegutseda.

Mis on Nõgiaru rahvast muret- sama pannud?

Meil pole õnneks ületamatuid probleeme olnud, kõik on lahene- nud, kui oleme oma tuumikuga pead kokku pannud ja erinevaid lahendusi otsinud. Küll aga tuli just paaril esi- mesel aastal väga palju tagasisidet ja arupärimisi teemal, et miks pole meie kruusatee veel asfaldi all, miks saun ei tööta juba, miks on teadete- tahvel vildakas, miks koerad kakavad ja miks prügi bussipeatuses vedeleb. Oleme üritanud selgitada, et on ole-

Nõgiaru külaseltsi tagurpidi talgud.

mas n-ö kõrgem jõud, nagu näiteks Maanteeamet, kes pärast aastatepi- kust kirjavahetust, palveid, petitsioo- ne on meile ikka ja jälle vastanud, et kruusatee on nende jaoks täiesti heas korras ega vaja asfaldi alla pane- mist, samuti ei peeta vajalikuks meie peatänavale „lamavate politseinike“ paigaldamist. Külaseltsi liikmed on koostöös talunik Peeter Össoga aas- taid seda kadalippu juba läbi teinud ning meist mitteolenevatel põhjus- tel on see kruusatee nagu on. Sama kehtib sauna kohta. Me oleme aas- taid üritanud erinevate projektidega rahasüsti saada, kuid seni tulutult. Nii suure maja kordategemine nõuab raha ning seni pole me sellist raha ühestki fondist saanud. Mis puutub koertesse ja prügis, siis üks meil igapähe ole päevas 24 tundi ja pane- me südamele, et koeraomanikud töö ise ära teeksid ja bussipeatuse kasu- tajad samuti leiaksid üles prügikasti. Siis on meil kõigil kohe palju ilusam kodukülas elada.

Mis seob teid ühtseks perek- seks?

Kindlasti küla talgud. Igal aastal aprillis või mais võtame ette suure pargipuhastuse, kohal on iga aastaga järjest rohkem inimesi, tullakse pere-

dega, rehad ja labidad kaasas. Koos korrastame pargi, sööme talgusuppi, saame lihtsalt kokku ja räägime juttu. Pea igast talgupäevast on sündinud idee ka uueks ürituseks, olgu see siis jaanipäevapidu või lastedisko.

Keda peate oma kaalukama- teks koostööpartneriteks?

Kõige suurem koostööpartner on Nõo vallavalitsus eesotsas Rain Sangerneboga, kes on algusest pea- le olnud meie tegemiste suhtes po- sitiivselt meelestatud ning väga toe- tav. Meie siiras tänu talle selle eest!

Olete te sponsoritelt abi saanud?

Suuresti sponsoreerime oma et- tevõtmisi ise, näiteks traditsiooniline talgusupp valmib Zoja käte all, kuid materjali selleks leiame igaüks oma külmikust.

Soovime Nõgiaru rahvale head lähenevat kevadet ja rõõmsat tal- gumeelt. Ühistegevuses peituv jõud liigutab ka raskemadki koormad pai- gast.

MILVI PENZA

Nõo Muusikakoolis

8. veebruaril esines kahe romantiku Robert Schumanni ja Pjotr Tšai- kovski teostega Nõo muusikakooli endine õpilane Joonatan Jürgenson. Praeguseks on Joonatan omandanud magistrikraadi *cum laude* EMTAs prof Ivori Ilja klassis ning ta on täiendanud ennast Londonis Guildhallis prof Ronan O'Hora juures. Foto: KÄTRIN MÄGI

20. veebruaril esinesid Nõo muusikakoolis „Nobenäpu“ Heino Elleri muusikakoolist ning Nõo muusikakoolist. Kokku esines 24 noort pia- nisti. Klaveril Anastasia Mäll. Foto: KÄTRIN VIRGO

Eesti sünnipäeva tähistamine Meeril

Meeri seltsimajas tähistati Eesti Vabariigi sünnipäeva 24. veebruari hom- mikul piduliku lipuheiskamisega. Traditsiooniliselt kaeti ka ühiselt pidulaud, millel ilutses sinimustvalge küünal. Helle-Maia Sonn luges Eesti Vabariigile pühendatud luuletuse.

ANNELI SAAROJA

Me oma riigi sünnipäeva peame ja seljad sirgeks seame. Šampuseklaase kokku lööme, laulame, torti ja kiluleiba sööme.

Me riigi loomist pole näinud keegi meist ja usun, et tema kadumist ei näe eales keegi teist. Sestap hoidkem seda laululembest maad ja olgem uhked ta üle niipalju kui saab.

Käigem läbi maailma maad ja mered, kuid siis öelgem jälle „tere“, sest siin on me juured ja taeva vaimud, me sõbraid maa ja kõik me kaimud. Olgem jonnakalt kindlalt jalgadel ja laskem sõrada silmade sini-must-valgel!

/HELLE-MAIA SONN/

spordiveerg

Miniklassi poisid võistlesid edukalt Kohtla-Järvel. Foto: RAUNO VOORE

Miniklassi poisid said EMV mängudelt kolm võitu

Eesti MV miniklassi b-divisjoni 11.–13. vooru mängud toimusid Kohtla-Järvel. Nõo/Känguru/EMÜ KK pidas kahel päeval kolm kohtumist. Avamängus saadi 80:19 jagu Reinar Halliku KK 2 võistkonnast. Poisid olid mänguks valmis ning tugev kaitse andis hea aluse edukaks rünnakuks. Teises mängus alistati KA Tallinna Kalev/Maardu 67:37. Mäng oli tasavägine kolm veerandaega, siis saime kaitse pidama ning rünnaku jooksma. Vahe paisus kiiresti suureks ja lõpuks tuli korralik võit. Kolmandas mängus, pühapäeval, kohtusime võorustajatega, kes olid siiani näidanud väga head mängu. Poisid olid mänguks valmis ning algusest saati mängiti agressiivset kaitset ja kiiret rünnakut, mis tõi edu. Lõpuks ülisuur 87:20 võit. Täpsem info mängude kohta www.kossuklubi.weebly.com

Neli rasket mängu on veel märtsikuus ees. Kõik vastased on tabeli eesotsas ja mängud tulevad rasked. Juba praegu on poisid näidanud head mängu ning ületanud kõik ootused.

Täname toetajaid: Elisa Taimetare, Tartu Ehitus, Nõo Lihavürst, Nõo Vald, Nõo Spordihooned.

RAUNO VOORE

Nõo korvpalliklubi treener

Altia tublid judokad pärast autasustamist.

Neli kulda judo ja sumo superturniirilt

Kolmas sumo ja judo superturniir 17. veebruaril Tallinnas pakkus põhjust rõõmustamiseks Nõo judokatele ja kaasaelajatele. Rahvusvaheliselt turniirilt (lisaks Eesti klubidele oli külalisi Venemaalt) töime koju neli esikohta ja ühe kolmanda koha!

E-vanuseklassis -26 kg oli Madis Ivask võidu ja kahe kaotusega seitsmes, D -30 kg saavutas sama saldoga seitsmenda koha Juhan Ivask, kaalu võidu ja esikoha tõi koju Mikk Alajõe, võites kõik vastased (neist kahes kohtumises tuli Mikk välja kaotusseisust).

Nõo tüdrukute tegi väga hea võistluse Mirjam Tiidumaa, kes võitis oma elu teisel judo võistlusel esikoha!

C-vanuseklassis lõpetas Simo Laos võistluse viienda kohaga C -34kg. C-klassi poiste raskekaalus tuli Markus Kajak pronksile, kaalu esikoha võitis Rasmus Ritson, kes alistas enesekindla maadlusega Tallinna Kibuvitsa klubi judoka, kellele eelmisel nädalavahetusel tuli finaalis alla vanduda.

Nõo Spordihoones toimuvad judotreeningud esmaspäeviti ja kolmapäeviti sensei Karl Ernst Saali juhendamisel.

MAREK PIHLAK

SK Altia treener

Alo Veenpere ründamas vastast Lauri Ööpikut. Foto: LAURI MENGEL

Eesti Meistrivõistlused Karates 2019

23. veebruaril toimusid Tallinna Spordihallis sportliku karate (olümpiaala) meistrivõistlused. Üles oli seatud neli tatamit, kus võistles kokku üle 300 noor- ning seniorsportlase. Nõo vallast oli võistlustel esindatud Alo Veenpere (28), treener spordiklubist A.L.O. Crew, kes tuli Eesti meistrriks kehakaalus kuni 84 kg. Finaalimatš võideti seisuga 2:0, vastaseks spordiklubi Falco esindaja Lauri Ööpik.

Läinud aasta oktoobris Euroopa meistrivõistlustel *kickboxing*u viiendaks tulnud Veenpere jaoks oli kiirkorras karate tehnikatele ümberkohanemine väljakutse. Veenpere ütleb: „Mulle pakuti väljakutsena (üks nädal ümberkohanemiseks) võimalust osalemiseks reeglite poolest täiesti teistsugusel alal. Kuna osad karate baastehnikad on ligilähedased *kickboxing*ule, siis leidsin, et mitmekülgsus ja kiire kohanemisvõime on võluv ning võtsin väljakutse vastu — tulemus tuli hea!“

(NVL)

Päästeameti, Nõo Priitahtliku Päästeseltsi ja Nõo vallavalitsuse esindajad koostöökohtumisel Nõo vallamajas. Foto: LIIA SIREL

Päästekeskus, vabatahtlikud ja Nõo vallavalitsus otsisid koos võimalusi tulesurmade ennetamiseks

Nõo vallas on 2016–2019 toimunud 11 eluhoone tulekahju, neist viiel sündmusel on olnud hukkunuid. Kokku on Nõos veidi enam kui kahe aasta jooksul hukkunud tulekahjus kaheksa inimest. Nõos on teinud väga head tööd riskikodude leidmisel ja seal nõustamiste läbiviimisel Nõo Priitahtlik Päästeselts eesotsas Kadi Sarapuuga. Kokku nõustasid Nõos peamiselt vabatahtlikud eelmisel aastal 76 kodu ning pooled külastatud kodudest olid väga tuleohtlikud ehk punased. Viimastes kodudes, kus on hukkunud inimesed, oli samuti eelnevalt kodusid nõustatud. Paraku ei muutnud inimesed oma tuleohtlikke käitumisharjumusi.

21. veebruaril toimus tuleohutuse teema arutamiseks Nõo vallavalitsuse, Lõuna päästekeskuse ja Nõo vabatahtlikega koostöökohtumine, kus pandi paika juhised edaspidiseks tegutsemiseks ning jagati ülesandeid, et aidata kaasa tuleohutuse tagamisele.

Kuigi ülesanne tuleohtlike kodude ja inimeste käitumisharjumuste ohutumaks muutmiseks pole kergete killast, oli kohtumise järel hea meel tõdeda, et püssi põõsasse ei viska keegi ja kõik osapooled on valmis pingutama, et Nõo kurba tulesurmade statistikakõverat murda.

Nõo vald on teinud väga head tööd 500 kodu projekti elluviimisel, mille eest siseminister tänas valda hiljutisel medaliteremoonial Sillamäel tänukirjaga.

ARVI UUSTALU

Päästeameti Lõuna päästekeskus ennetusbüroo juhataja

G4Si ühine samm Nõo komandoga perede turvalisuse suurendamiseks

Turvaettevõttest G4S sai sügisel vabatahtlike päästjate suurtoetaja. Sõlmiti pikaajaline sponsorlusleping, mille raames toetatakse Päästeliidu tegevust ning alustati koostööd vabatahtlike ühingutega — nüüdsest on võimalik, et G4S kliendi suitsuanduri häiresignaali võivad turvatöötaja asemel kontrollima saabuda hoopis vabatahtlikud. Reaalse tuleohu korral rakendub kogu tulekahju teate ja vastava reageerimise mehhanism Häärekeskuse kaudu. MTÜ Nõo Priitahtlik Päästeselts alustas koostööd G4Siga 1. veebruarist. Vabatahtlikud päästjad koos G4S Eestiga ühendasid jõud, et muuta kodud üle Eesti turvalisemaks. Ennekõike on tähelepanu all lasterohked pered, sest lapsed on vingumürgituse suhtes kõige tundlikumad. Nõos valiti välja ka üks pere, kus on erivajadusega lapsi.

Nõo Priitahtlik Päästeselts valis koostöös vallaga välja 5 omakandi lastega peret, kellele paigaldatakse Nublu suitsu- ja vinguanurid. Kokkuleppe kohaselt tagab G4S omalt poolt Nublu suitsu- ja vinguanuri teenuse viieks aastaks peredele tasuta ning vabatahtlikud on omakorda valmis reageerima G4S kliendi tuleohuanduri häirele.

„Soovime väga panustada kogukonna turvalisusesse ning usaldame vabatahtlike komandosid, nende katusorganisatsiooni Päästeliitu ja Päästeametit, tehes seda üheskoos. Eestit saabki turvalisemaks muuta igaihe kaasabil. Eestis on üle saja vabatahtliku päästeseltsi, kes hoiavad oma kogukonna turvalisust ja G4S'il paikneb üle Eesti 75 patrulli. Koostöös suudame kiiremat abi pakkuda järjest rohkematele inimestele,“ ütles G4S Eesti juhatuse liige ja valvedivisjoni direktor Villu Öun.

Päästeliidu tegevjuht Kaido Taberland on kindel, et sellega pandi alus suurimale ohutusalasale koostööle Eestis. „Me tegutseme mõlemad turvalisema Eesti nimel ning G4S loob eraettevõtjana sotsiaalse vastutustunde loojana eeskuju.“ Päästeliidu soov on järjest enam juurutada mujal Euroopas levinud tava, kus vabatahtlikku päästet toetavad eelkõige ettevõtted, lisas Taberland.

G4S tõi innovaatilise ja nutika suitsuanduriteenuse Nublu turule 2018. aasta septembris, teenus sai nime Jaan Rannapi 1972. aastal avaldatud lasteraamatus tegutsenud tuletõrjekoeralt. Tegemist on suitsu- ja vinguanuriga, mis edastab automaatselt häireteavituse turvaettevõtte juhtimiskeskusesse, kes saadab olukorda kontrollima patrulli või vabatahtlikud päästjad. Koostööleppe kohaselt hüvitab turvaettevõtte vabatahtlikele väljasõiduga tekkinud kulud.

INGELDRIN AUG

Päästeliidu kommunikatsioonijuht, vabatahtlik päästja

Jumping

Tule hüppa ennast Hea Tuju Vormi :)

T, K, N kell 19.00.
P kell 18.00.

Treeningu kestvus ca 1 tund :)

NB! Batut ette broneerimisega!
 Helista või SMS telef. 56 865 309
 FB: TK Tasakaal

Kinkekaart

Treeningu tasu: 7€/ kord; 4x kaat 20€; 10x kaat 50€.
 Arveldamine sularahas, arvega, SportIDga.

TK TASAKAAL
SIISU TERVE KEHA TASAKAAL

Asukoht: Oja 12 (II korrus), Nõo alevik

*** Biodünaamiline hingamine**

TÖÖTUBA 17. märts kell 14.00-17.00.
 hingame BBTRS meetodil, see ühendab endas hingamise, liikumise, muusika, meditatsiooni
Osalemise ette registreerimiseks kohtade arv piiratud. Töötoa hind 15€.

UUS * Toitumise coaching

*** Reiki ja Maagiline Maatrix**

*** MER ja klassikaline massaaž**
(MER on süvalihaste ja sidekoe massaaž)

*** Kinesioterapiimine**

*** Ruumi rent** (saal gruppide 10€/tund, individuaalteraapiaks 5€/tund, saal koos batuutidega 20€/tund)

Kinkekaart (teenus või summa)

Arveldamine sularahas, arvega ja SportIDga.

INFO ja registreerimine:
 tkதாகaal@online.ee
 telef. 56 865 309
 FB: TK Tasakaal

Asukoht: Oja 12 (II korrus), Nõo alevik, Tartumaa

Meeri küla kauniks

Meeri seltsimajas
10.märtsil kell 11- 13

Elupuude valik. Õunapuude lõikamine

Kogemusi jagab Juhan Juhani

Osalemine prii.
 Info ja registreerimine tel 51 17 129
 meeriselts@gmail.com

MÜÜA PUITBRIKETTI ja PELLETIT.

Tartumaa piires kojutoomise võimalus.

Asume Puhjas.

Tel 511 9782 (Kalle),
 e-post kalle.kivate@gmail.com

KITARRIANSAMBLITE PÄEV

16. MÄRTS KELL 12
NÕO MUUSIKAKOOL

EELK NÕO PÜHA LAURENTSIUSE KOGUDUSE TEATED

P, 10. märts kl 11.00 Jumalateenistus
E, 11. märts kl 14.00 Piiblitund Nõo hooldekodus
R, 15. märts kl 12.00 Piiblitund Külaaseme külas
R, 15. märts kl 19.30 Taizé-õhtu kirikus
P, 17. märts kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud
P, 17. märts kl 13.00 Kevadise leerikursuse algus kirikus
K, 20. märts kl 12.00 Piibli- laulutund Meeri seltsimajas
N, 21. märts kl 18.00 Kirikukontsert „J. S. Bach 434“.
Esineb orelkunstnik Marju Riisikamp

P, 24. märts kl 11.00 Jumalateenistus
T, 26. märts kl 15.30 Piiblitund Nõgiaru raamatukogus
P, 31. märts kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud. Martin Lipu päev.
Laulavad koguduse segakoor ja Nõo kiriku meesansambel

P, 7. aprill kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud
T, 9. aprill kl 14.00 Piiblitund Nõo hooldekodus
P, 14. aprill kl 11.00 Palmipuudepäeva jumalateenistus. Armulaud.
Laulab koguduse segakoor

N, 18. aprill kl 18.00 Suure Neljapäeva jumalateenistus. Armulaud
R, 19. aprill kl 11.00 Suure Reede jumalateenistus. Armulaud
P, 21. aprill kl 11.00 I ülestõusmispüha jumalateenistus. Armulaud.
Laulab koguduse segakoor

E, 22. aprill kl 18.00 II ülestõusmispüha jumalateenistus

EELK Nõo Püha Laurentsiuse kogudus
Tartu tn 2, 61601 Nõo Tartumaa, reg nr 80210421
A/a EE23 1010 1520 0609 1003 (saaja: EELK Nõo Kogudus)

ANNETUSED KIRIKU JA KÕRVALHOONE RESTAUREERIMISEKS:
A/a EE11 2200 2210 5844 2062
(saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)

Juhatuse esimees Madis Kanarbik, tel 504 6570;
e-post madis.kanarbik@gmail.com
Koguduse õpetaja Mart Jaanson, tel 745 5195 (kantseleis),
749 3344 (kodus), 5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee
Koguduse veebilehekülj www.nookirik.ee

Õpetaja kõnetund kiriku käärkambris kolmapäeval ja reedel kl 9.30–11.30, neljapäeval kl 16.00–18.00

Pühapäeval, **17. märtsil 2019 kell 13.00** algab Nõo Püha Laurentsiuse kiriku käärkambris EELK Nõo koguduse

KEVADINE LEERIKURSUS.

Edasiste tundide toimumisaeg lepitakse kokku ühiselt. Info koguduse õpetajalt ja kodulehelt (vt kirikuteateid).

Neljapäeval, **21. märtsil 2019 kell 18.00** toimub Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

KONTSERT „J.S.BACH 434“.

Bachi oreliloomingut tema sünniaastapäeval esitab tuntud orelkunstnik Marju Riisikamp.
Sissepääs vaba.

NÕO VALD 80

Tantsupidu 85

Laulupidu 150

NÕO- pidumõtted laulus, tantsus ja vahelelugemistes

Hakkame taas sättime ja saame kokku
1. aprillil kl 18.00
Nõo Spordihoones

sünnipäevatorj ja ilutulestik pidu on TASUTA

Peoõhtule lisavad hoogu ROLF ROOSALU JA POPSID

Sõidab buss: Illi puukool 16.40, Laguja 16.50, Sassi 16.55, Santsi 17.00, lausa 17.05, Luke 17.10, Ioravere 17.25, Meeri pargi rist 17.30, Nõgiaru 17.40. Buss viib peale pidu tagasi.

NÕO PÄEVAKESKUSES

18. märtsil kell 13.00
PÄEVAKESKUSE SÜNNIPÄEV — 20!!!

1. aprillil kell 13.00 FILMIPÄEV

8. aprillil kell 13.00 REISIPÄEVIK

15. aprillil kell 13.00
„LAULUD LAULDAMATUST“
Külas on Kai Toom.

22. aprillil kell 13.00
LUULEPÕIMIK
Oma luulekogu tutvustab Tiit Tirmann.

Tel 745 5134, 5804 9730.

Paju Pagari OÜ

ETTETELLIMISEGA

☐ Magusad ja soolased kringlid
☐ Magusad tordid ja võileivatordid
☐ Prinditud suhkrupildid

Tellimine tel 5558 1450,
pajupagar@neti.ee, Paju 11, Nõo alev

<https://pajupagar.wixsite.com/pajupagar>
 [pajupagar](https://www.facebook.com/pajupagar)

KICKBOXING TREENINGUD ja AKROVÕIMLEMINE

sõbralikult sportlikus võtmes, alates 15. eluaastast.

Asukoht: Oja 7, Luke küla.

Lisainfo ja registreerimine: skalocrew@gmail.com

 Alo Crew

Anikrus OÜ

Magusad tordid-koogid
Väikekoogid ja muffinid
Söödavad tordipildid

Magusanumber 5662 7335, e-post anikrus.ou@gmail.com

 Anne-Ly Koogikoda Aadress: Meeri tn 17, Nõo, Tartumaa
<http://annelykoogikoda.weebly.com/>

Nõo Ilusalong

E–R 10–18
L ettetellimisel

Nõo vallamajas
Voika 23 I korrus
7 455 334

- ✓ Perejuuksur
- ✓ Kosmeetik
- ✓ Maniküür
- ✓ Pediküür
- ✓ Geellakkimine
- ✓ Jumeistus
- ✓ Parafiiniravi kätele
- ✓ Depilatsioon
- ✓ Kõrva- ja ninaaugu tegemine
- ✓ Kinkekaardid

teated

☐ OÜ ETEST PR ostab METSA- ja PÖLLUMAAD.
Tel 504 5215, 514 5215,
e-post info@est-land.ee

☐ Tartu Observatooriumi külastuskeskus kutsub avalikele vaatlusõhtutele!
Stellaarium ja 1,5 m peegliga teleskoobi torn on avatud:
15.03 kell 19.00–22.00
20.04 kell 20.00–22.00
Sissepääs kõigile tasuta!
Pilves ilma korral vaatlusi ei toimu, tegevus ainult Stellaariumis.

☐ Mees, kes sa laenasid augusti-kuus H. Prosti põllutöömasinate muuseumist tungraua, palun tagasta see muuseumile.

KULTUURI ALENDER

Vaata Nõo valla kultuurikalendrisse www.vabakas.ee.

Sellelt lehelt leiad info Nõo vallas toimuvate sündmuste ja huvitegevuse kohta.

OSTAN TALU- või MAJAKOHA

(kodu rajamiseks)
Tartust kuni 25 km, maad vähemalt 2 ha.

Sobib ka kinnistu, kus hooned halvas seisus või hoopis lagunenud.

Tel 5304 7288.